

LETO XIX / ŠTEVILKA 12, DECEMBER 1997 / POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 2380 SLOVENJ GRADEC / CENA 180 TOLARJEV

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

HUBERT DOLINŠEK

IZTEKA SE LETO 1997

Ob zaključku letošnjega leta ugotavljamo, da smo poslovni načrt izpolnili. Vsem, ki so prispevali k uspešnemu delu Gozdnega gospodarstva se lepo zahvaljujem.

V prihodnjem letu čakajo Gozdno gospodarstvo zahtevne naloge pri gospodarjenju v državnih gozdovih in na vseh ostalih področjih naše dejavnosti.

Z dobrim delom in vestnim gospodarjenjem želimo poslovati tudi v prihodnjem letu in ustvariti dobiček za naše delničarje in za vlaganje v posodabljanje poslovanja.

Začenja se 30. leto izhajanja našega VIHARNIKA. Skupaj z vami, spoštovani bralci se bomo potrudili, da bo njegova vsebina še bolj privlačna in da mu v prihodnje ne bo zmanjkalo moči.

Sodelavcem Gozdnega gospodarstva, kolegom Zavoda za gozdove, poslovnim partnerjem, našim upokojemcem, gozdnim posestnikom in vsem našim prijateljem želim veliko poslovnih uspehov, zdravja, sreče in zadovoljstva v letu 1998 ter vesele božične in novoletne praznike.

IDA ROBNIK

Letos, 18. novembra je Gozdno gospodarstvo odprlo še eno trgovino LES z opremo in zaščitnimi sredstvi za delo v gozdu, v Slovenj Gradcu, Cesta na Štibu 1. Prvo tako trgovino smo odprli pred skoraj petimi leti v Radljah. Ta je bila njaprej namenjena potrebam naših poslovnih enot, vse skozi pa vanjo zahajajo tudi gozdni posestniki in drugi, ki kupujejo gozdarsko orodje in opremo za delo v svojih gozdovih. V lanskem letu smo razširili prodajo še na druga gozdna gospodarstva v Sloveniji.

Otvoritev trgovine v Slovenj Gradcu je bila slovesna. Oktet LESNA je zapel nekaj narodnih pesmi, nato pa je direktor Gozdnega gospodarstva Hubert Dolinšek vabljenе seznanil z gozdarsko dejavnostjo v regiji in namenu take trgovine. Pri tem je poudaril, da se kaže potreba po taki specializirani trgovini tudi na območju Mežiške

doline in da bomo razširili svojo mrežo tudi na to območje. Trgovino LES vodi Brane Dolinšek.

Odperta je od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure in v soboto od 8. do 12. ure.

Vabimo vse, ki potrebujete gozdarsko orodje in zaščitna sredstva, da nas obiščete.

1. Direktor GG Hubert Dolinšek je spregovoril o dejavnosti podjetja in namenu trgovine LES. Otvoritveno slovesnost je pričel oktet LESNA.

2. Direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec Hubert Dolinšek je prerezal trak. Pri tem mu je pomagal župan občine Slovenj Gradec Janez Komljanec.

3. Vodja trgovine LES Brane Dolinšek med sodelavkami uprave GG na otvoritveni slovesnosti.

4. Obveščevalna tabla na fasadi nove trgovine LES v Slovenj Gradcu, cesta na Štibu 1.

DELAVSKI SVET SPREJEL AKTE O LASTNINJENJU PODJETJA

IDA ROBNIK

Delavski svet Gozdnega gospodarstva je na seji 27. novembra sprejel Akt o lastninskem preoblikovanju podjetja in Statut družbe Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d.. Seji je prisostvovala tudi notarka Sonja Kralj.

Akt o lastninskem preoblikovanju podjetja vsebuje število in vrednost delnic ter program razdelitve delnic med lastnike. Na ta dokument delavski svet ni imel pripomb. Statut delniške družbe so člani delavskega sveta obravnavali po poglavjih, kot so: firma in sedež družbe, dejavnost družbe, organi družbe, nadzorni svet, skupščina, letno poročilo, obveščanje in končne določbe.

Največja razprava se je razvila pri obravnavi poglavja o organih družbe. Delavski svet je med predlaganimi možnostmi sprejel sklep, da bo v upravi podjetja eden vodilni, to je direktor družbe, ki ga bo imenoval nadzorni svet. Kandidati se bodo prijavi na objavljen razpis in

bodo morali pripraviti program. Direktor, ki bo izbran, bo potem lahko podelil prokuro (pooblastilo) svojim ožjim sodelavcem za opravljanje določenih nalog v njegovem imenu.

Delavski svet se je odločil, da bo nadzorni svet sestavljen iz petih članov. Imenoval je tudi začasni nadzorni svet, ki ga sestavljajo: Francka MERKAC, Jožica ŠAVC, Peter TASIČ, Edo KOTNIK in Leopold MORI. Začasni nadzorni svet ima mandat do prve skupščine družbe, ki bo predvidoma nekje v mesecu aprilu 98. Predlog za stalni nadzorni svet bo dalo vodstvo in ga bo potrdila skupščina. Skupščino podjetja sestavljajo vsi lastniki podjetja.

Delavski svet je imenoval tudi začasno vodstvo družbe, direktorja Huberta DOLINSKA, ki mu preneha funkcija ob sklicu 1. skupščine.

Delavskemu svetu pa preneha funkcija ob vpisu družbe Gozdno gospodarstvo v sodni register.

7.1. Finančni načrt poseganja na zaraščajočih površinah

Naslednja tabela prikazuje na katerih površinah in koliko bi morali poseči, da bi dosegli takojšnjo sanacijo grebena Pohorja oz. željeno stanje.

▲ Vrh Pohorja med Kašivnikom in Pungartom. Smučišča preprečujejo nadaljnje zaraščanje površin.

▼ Okolica Ribniškega jezera. Procesi zaraščanja potekajo intenzivno in nemoteno.

OBMOČJA	ZARAŠČANJE	POVRŠINA (ha)	DNINE (število)
I		38,20 ha	382 dnin
1. faza zaraščanja		16,84	168
2. faza zaraščanja		21,36	214
II		122,29 ha	1110 dnin
področje med Črnim vrhom in Pungartom	1. faza zaraščanja	50,31	503
okolica Črnega vrha	2. faza zaraščanja	69,69	558
	3. faza zaraščanja	3,29	49
III		69,00 ha	588 dnin
smučišča *	2. faza zaraščanja	9,37	66
področje med Partizanko in Kremžarjevimi vrhom **	1. faza zaraščanja	30,56	306
	2. faza zaraščanja	23,77	190
	3. faza zaraščanja	5,30	26
SKUPAJ		230,49 ha	2080 dnin

I. Površine, ki bi jih bilo nujno vzdrževati kot negozdne planje okoli Lovrenških jezer in pod Jezerskim vrhom; upoštevanje turistične in krajinske vrednosti prostora.

II. Površine, kjer je pomembno vzdrževati prehodnost poti, vedutne koridorje in pestro oblikovan gozdni rob (zaraščanje omejiti na sedanjo stopnjo zaraščanja).

III. Območje, kjer v proces zaraščanja posegamo le na določenih predelih

* površine med Pungartom in Kašivskim sedlom, kjer sta pomembni biotopska in turistično rekreacijska funkcija.

** površine, kjer sta pomembni biotopska funkcija in ohranitev kulturne krajine.

Veljavna cena dne = 9170 SIT

8. ČASOVNA DINAMIKA UKREPOV

Zelo pomembno je opredeliti časovno dinamiko teh ukrepov. Sam proces zaraščanja je vezan

na daljše časovno obdobje in ker intenzivnost poseganja pomeni, da predvsem tam, kjer ne želimo golih travnih površin, saniramo stanje za več let, smo ukrepe razdelili v več časovnih sklopov.

Če postavimo okvir 10 let, kot izvajamo načrte gospodarskih enot, potem lahko z zanesljivostjo trdimo, da bi nam v tem obdobju uspelo zadržati proces zaraščanja, na 4 manjših površinah pa tudi sanirati prvotno stanje. To pomeni, da bi morali letno nameniti za ta dela 100 - 150 dnin, oz. izvršiti dela na približno 20 ha površine.

V 1. fazi dela (naslednji dve leti) je potrebno uvrstiti začetne faze zaraščanja (1. in 2. faza zaraščanja), tam, kjer se veliko prepletajo funkcije (turistična, estetska, biotopska, varovalna). Kjer posamezne funkcije na prostor močno vplivajo (turistična), pa celo saniramo stanje v 3. fazi zaraščanja. Proces zaraščanja v teh fazah je potrebno zaustaviti ali celo vzpostaviti prejšnje stanje. Posegi so intenzivni, največkrat pomeni to košnjo in čiščenje zaraščajočih se površin.

V 2. fazi dela (obdobje 4 - 5 let) spadajo vse površine, kjer se pojavlja več splošno koristnih funkcij, zaraščanje pa prehaja iz pašniških površin v vrzelaste oblike gozda na manjših površinah. Pri teh površinah je pomembno predvsem to, da jih ne prepustimo zaraščanju, ampak načrtno obvladujemo proces zaraščanja. V 3. fazi dela je pomembno vzdrževati stanje, ki smo ga vzpostavili v prvih dveh fazah.

ZAKLJUČEK

Če faze lociramo, pomeni to naslednje:

najprej bi bilo smiselno ukrepati v predelu med Pungartom in Ribniško kočo. Tu je pomembnih več splošnokoristnih funkcij, predvsem pa je prostor skozi vse leto obremenjen s turisti, planinci in drugimi obiskovalci. Gre za enega najbolj frekventnih predelov Pohorja na slovenjegraškem delu. Na 50 ha, kolikor jih zavzema 1. faza ukrepanja, bi morala biti dela opravljena v naslednjih dveh letih. Okoli 14 ha ali 30% površine predstavlja 1. fazo zaraščanja. Potreben in zadosten ukrep je predvsem košnjo. V 2. fazi zaraščanja ali na 47 ha (70% površine) bi morali poseči predvsem s čiščenjem in odstranjevanjem posameznih šopov. Za vzdrževanje stanja bi bile potrebne ponovitve vsaki 2 - 3 leta. Navedene ugotovitve in številke predstavljajo precejšen strošek. Nihče si ne dela utvar, da bodo stvari tudi takoj sprejemljive za vse in stekle na bolje. Mogoče bodo vzpodbuda za drugačne predloge, druge ideje. Dobrodošla pa je vsakršna pripravljenost za delo in finančna pomoč.

UPORABLJENA LITERATURA

Dretnik D. Slovenj Gradec: Predviden razvoj turističnih jader v koroški regiji

GG Maribor, Maribor 1993: Naravni park Pohorje (Koncept razvoja s smernicami za razglasitev)

Golob S., Bled 1994: Raba zemljišč v zaraščanju v Sloveniji (Tradicionalni posvet Kmetijske svetovalne službe)

Mrakič J., Vomer B., Lj. 1985: Gozdni rezervat Lovrenška jezera (diplomsko delo)

Aeroposnetki (ciklično snemanje 1985)

Elaborat GG in Kmetijske pospeševalne službe Slovenj Gradec, 1985: Pašna skupnost Rogla. Izkaz površin za GE Radlje DB 1973, GE Mislinja 1975, GE Slovenj Gradec 1975

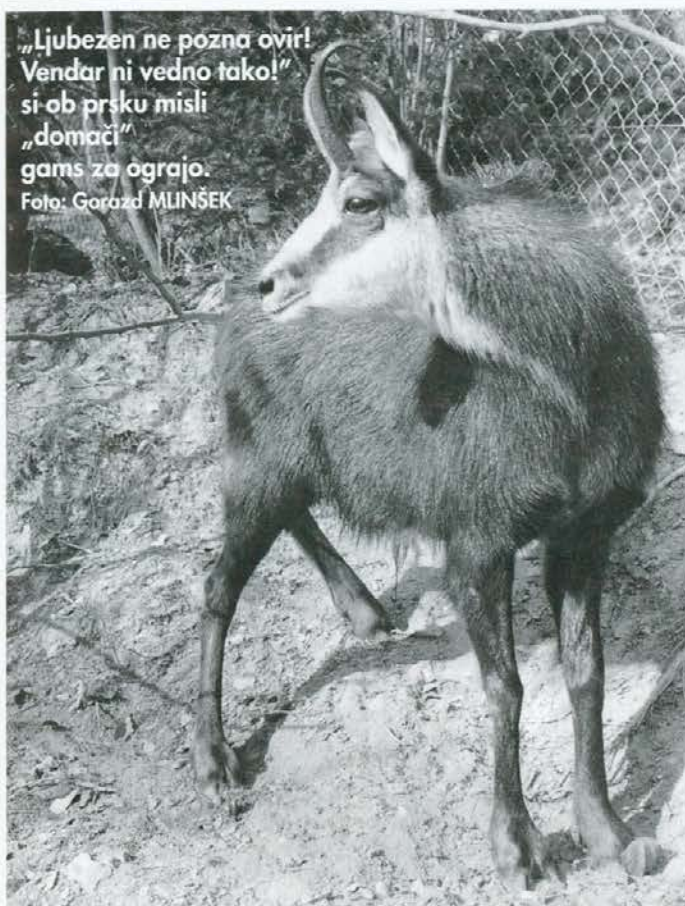
Karte splošnokoristnih funkcij (M = 1: 25000)

Območni načrt GGO Slovenj gradec (1991 - 2000)

Vpisna knjiga Planinskega društva Mislinja na Črnem vrhu

„Ljubezen ne pozna ovir!
Vendar ni vedno tako!“
si ob prsku misli
„domači“
gams za ograjo.

Foto: Gorazd MLINŠEK

O STATUTU PODJETJA JE RAZPRAVLJAL TUDI SINDIKAT

IDA ROBNIK

Sindikat Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je na seji 21. novembra razpravljalo o preoblikovanju podjetja v delniško družbo in podrobneje obravnavalo predlog statuta Gozdnega gospodarstva ter predlagano sestavo nadzornega sveta.

Na Statut ni bilo posebni priponb, sprejeli pa so sklep, da mora biti član nadzornega sveta tudi predstavnik sindikata, da bodo delavci prišli do informacij o poslovanju podjetja in imeli možnost soodločati pri tem. Za člana nadzornega sveta so predlagali Petra Tasiča.

Na seji so razpravljali še o drugih aktualnih zadevah. Obravnavali so pripombe mislinjskih delavcev, ki niso zadovoljni z odnosi vodilnih delavcev do njih in z organizacijo dela. Sin-

dikat je sprejel sklep, naj te stvari na poslovni enoti Mislinja uredi vodstvo podjetja, saj dobri odnosi v kolektivu vplivajo tudi na uspeh podjetja.

Sindikalisti so še ocenili prvo srečanje delavcev GG Slovenj Gradec pri Dulerju.

Vsi so menili, da je bilo dobro organizirano in si želijo, da bi taka srečanja postala tradicionalna.

Predlagali so, da bi v prihodnjih letih srečanje organizirali v turističnem tednu v Črni ob prirreditvi tekmovanja gozdarjev.

Ob koncu seje so sprejeli še sklep, da zaključek letošnjega leta praznujejo delavci po poslovnih enotah na način, kot so ga doslej.

Vir: Zapisnik seje sindikata

koroška banka

Koroška banka d.d., Slovenj Gradec,
bančna skupina Nove Ljubljanske banke

Spoštovani!

V Koroški banki d.d. Slovenj Gradec smo posebej ponosni na razvoj brezgotovinskega poslovanja na TEKOČEM RAČUNU, ki omogoča sodoben način poslovanja. Zato vam želimo podrobneje predstaviti možnost poslovanja s tekočim računom:

- Na tekoči račun lahko prejimate plačo, pokojnino in druge denarne prejeme. Nudimo tudi možnost prenosa sredstev iz žiro računa na tekoči račun.
- Posebna ugodnost je redno mesečno poravnavanje stroškov v breme tekočega računa (RTV naročnina, časopisi, elektrika, telefon, komunalne storitve in drugo).
- Vsi imetniki tekočega računa lahko pridobijo plačilno kartico Karanta za poslovanje v Sloveniji in plačilno kartico Eurocard, s katero vam bo plačevanje blaga in storitev doma in v tujini postalo veliko bolj enostavno.
- koriščenje dovoljenega negativnega stanja na tekočem računu brez dodatnih stroškov,
- redno mesečno pošiljanje izpiskov o stanju in o vseh opravljenih transakcijah na računu,
- plačevanje s čeki tekočega računa.

NOVO

Posebno ugodna ponudba kratkoročnih in dolgoročnih posojil: od TOM + 4,50% do TOM + 9,90%

Prepričajte se o naši konkurenčni ponudbi in se oglasite v enotah na Koroškem.

VSEM SVOJIM VARČEVALCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ŽELIMO PRIJETNE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER MIRNO, ZDRAVO IN USTVARJALNO NOVO LETO 1996.

Vaša banka
LB Koroška banka d.d.
Slovenj Gradec

UTRINKI IZ REVIRJA

IZ REVIRJA PLEŠIVEC ŠE TRETJIČ

RUDI REBERNIK

Delo v gozdu, proces dela in delovni čas se je vedno bistveno razlikovalo od dela v tovarnah in drugi industriji.

Že samo vreme je na to imelo vedno bistveni vpliv. Dokler v gozdu še nismo imeli traktorjev in raznih vlečnic in žičnic, smo les spravljali do gozdno - izvoznih poti, izključno samo ročno.

To delo pa je bilo vezano na ustrezno vreme, to je: v jeseni na vlažno jesensko meglo in pršenje, pozimi pa ustrezno zmrazal in poledico po lesu, da so hodi po ustrezni podlagi čim boljše drseli. Ko se je v jeseni pričela sezona spravila, je bilo treba izkoristiti vsako, za to delo primerno vreme, pa naj so to bili jesenski nalivi ali pa zimske burje in snežni meteži.

V revirju Plešivec so še danes vidne sledi starih pravilnih drž z vrha Kope, Planj in Malega vrha pa do izvozne ceste Vernarča - Plešivec. Ime "Potoške drče" pa se je ohranilo še do danes in so jo uporabljali plešivski delavci že v grofovskih časih.

To je bila najdaljša pravilna relacija, koder so spravljali les z vrha Kope na Kal, od tam pa ga z vprežno živino prevlačili par sto metrov do vrha Potoške drče, od tu pa je potem les zaradi velike strmine široke drče drsel do spodaj ležeče kmetije pri Potočniku.

Od tam so ga potem po posebni lesenih drči ali "lojti" ob primeren vremenu spravili v bližino suhodolške žage na Smolško ravno. Stari plešivski gozdni delavci so pripovedovali, da je po takem dolgem spravilu prišlo na cilj samo polovico nepoškodovanega lesa. Zaradi nizkih cen lesa in pa skromnih delavskih plač v tistih časih to za plešivskega lastnika ni bila nobena izguba. Nepoškodovano hlodovino so v suhodolški žagi razrezali in predelali v gradbeni les, ves ostali poškodovan les pa so predelali v lesno volno ali v drva za kurjavo.

Revir Plešivec je bil od sedeža gozdne uprave v Slovenj Gradcu najbolj oddaljen. Bilo je strn-

Kolektiv gozdarskega obrata Slovenj Gradec ob začetku leta 1973. Slika je bila posneta ob priložnosti poslovnega srečanja od ing. Petra Planinšca in mene, ko sva odhajala na druga delovna mesta. Šef obrata Peter Planinšec je odhajal v službo na občino, jaz pa v novo zgrajeno tovarno ivernih plošč Otiški vrh.

jeno delavsko naselje s sedežem revirja in stanovanjem za revirnega vodjo. Zaradi tega je bil revirni gozdar v Plešivcu vedno odvisen največ od lastnih odločitev in organizacijskih sposobnosti. Šef obrata ali njegov pomočnik je izvajal kontrolo z občasnimi obiski v revirju, vodja revirja pa ga je potem vodil po revirju od delovišča do delovišča. Pozneje, ko se je terensko gozdarsko osebje že motoriziralo, so bili taki obiski in stiki z vodstvom obrata lažji in pogostejši.

V spominu imam še vedno službene obiske generalnega direktorja GG Jožeta Pučka, ki je pogosto obiskoval revirje na vseh gozdnih obratih. Revirni gozdar ga je moral pričakati na dogovorjenem mestu in ga potem voditi po revirju od sečišča do sečišča, kjer se je rad pogovarjal z delavci in poslušal njihove težave, ki so jih imeli kar precej. Tak obhod je navadno trajal od jutra do večera in tudi malica je bila kar iz nahrbtnika, brez katerega ni šel nobeden gozdar na teren. Lahko rečem, da so bili ti inšpekcijski obiski vodilnih ljudi iz obrata ali direktorja revirnemu vodji dobrodošli, ne glede na kritiko njegovega dela, ker so pomagali ohranjati red in delovno disciplino med delavskimi skupinami.

V Plešivcu je bilo poleg ostalih skromnih delavskih stanovanj

tudi za tiste čase kar udobno in prostorno stanovanje za revirnega vodjo z družino, seveda če odmislimo elektriko in tekočo vodo. Plešivec je bil elektrificiran šele v poznih 70 letih, ko tam ni stanoval več ne revirni gozdar niti gozdni delavci. Vsi so se morali zaradi šolanja svojih otrok preseliti v dolino in v bližino ustreznih šol. To sem izkusil tudi sam, ko sem se moral leta 1965 zaradi odrasčajočih otrok preseliti v Slovenj Gradec. Mislim, da sem bil zadnji revirni vodja, ki je stanoval in živel s svojo družino v stanovanju v centru revirja Plešivec.

Morebiti bi bilo za nekatere še zanimivo vedeti, kateri revirni vodje ali "logarji", kot so takrat imenovali revirne gozdarje, so živeli v Plešivcu s svojimi družinami. Izpred vojne se spominjam iz pripovedovanj grofovskih uslužbencev: Simona Kuharja, Gregorja Sovinca, Valentina Sovinca, Matije Apohala in Jožeta Ojcla. Pri zadnjih dveh pa sem že tudi sam pričel delati pri raznih gojitvenih in drugih delih. Po vojni pa so se v Plešivcu zvrstili naslednji revirni vodje: Jože Ojcl, Ivan Založnik, Maks Konečnik, Urban Osojnik, Beno Orešnik, Rudi Rebernik in Milan Pirnat. Vsi smo tam živeli s svojimi družinami razen ing. Pirnata, kateremu sem ob svojem odhodu na drugo delovno mesto predal revir. Tudi vodij gozdarskih obratov, v prvih letih

po vojni so se imenovali "upravniki gozdnih uprav", se je v Slovenj Gradcu kar precej zvrstilo.

Prvi, takoj po vojni leta 1945, je bil ing. Bogomir Sinkovec, nato je bil ing. Anton Fabijan. Leta 1947 so se zamenjali kar trije in sicer: Avgust Verbič, Vinko Primožič in Edvard Serbec, nato sta bila Simon Struc in Urban Pečolar, pa še Ivan Štern in Milan Skončnik. Nato je deset let, od 1950 do 1960 leta vodil obrat Jože Šavc, naslednji dve leti pa Ivan Waltl. Potem je bil deset let šef obrata ing. Peter Planinšec, naslednja leta pred reorganizacijo pa še ing. Maks Vončina, ing. Metod Sekirnik in ing. Milan Pirnat.

V prvih letih po vojni so se vodje obratov tako hitro menjavali, da nekaterih delavci sploh poznali niso. Verjetno je bilo tu vmes tudi dosti političnih razlogov za zamenjavo. Večino sem njih poznal in sodeloval z njimi in če se še danes srečamo, se vedno radi spominjamo minulih težkih, pa vendar za nas tudi lepih časov.

Življenja in dela v gozdovih Plešivca verjetno ne bom nikoli pozabil, pa tudi lepih in tovariških odnosov ne, ki so takrat bili med vodstvom obrata, uslužbenci, terenskimi osebjem in delavci na terenu. Tudi težki in hudi časi so bili vmes, vendar človeku ostanejo vedno samo lepi bolj v spominu.

Z d.d. ZAVAROVALNICA MARIBOR

PODRUŽNICA ZA KOROŠKO
SLOVENJ GRADEC

FRANCETOVA 7, 2380 SLOVENJ GRADEC
TEL. 0602 41-591, 41-813, 41-881, 41-882, FAX 0602 41-814

**Srečno in varno novo
leto 1998
vam želi vaša
Zavarovalnica Maribor**

**ZAVAROVALNICA Z NAJDALJŠO TRADICIJO
IN NAJVEČ ZAVAROVANCI NA KOROŠKEM!**

ZLATA NALOŽBA

KRMLJENJE PTIC

Zima je čas, ko si ptiči najtežje najdejo hrano. Z biološkega vidika krmljenje nima večjega pomena. Vseeno je prav, da jim pomagamo preživeti obdobje najhujše preizkušnje.

Pri krmilnicah najlažje spoznavamo ptičje vrste in opazujemo njihova obnašanja. Hitro opazimo razlike v gibanju, pobiranju in luščenju semen, kako branijo prostor idr.

Najpogostejši obiskovalci krmilnic so: razne vrste sinic, vrabci, brglezi, zelenci, ščinkovci in druge vrste. Kot vsako poseganje v naravo mora biti tudi krmljenje ptic kvalitetno, sicer bolj škoduje kot koristi. Dobro krmišče mora ustrezati tem zahtevam:

1. Postavljeno mora biti v zavetju tako, da je varno pred mačkami in dostopno tudi najbolj plašnim gostom.
2. Hrana mora biti raznovrstna in zavarovana pred mokroto. Najboljša je mešanica semen sončnic, buč, prosa, pšenice in konoplje. Nekatere vrste ptic imajo rade tudi sadje. Zelo primerne so lojene pogače. V krmišča ne polagamo krompirja, kruha in drugih ostankov hrane.

3. Če smo se odločili za krmljenje, moramo krmiti preko cele zime. Kako intenzivno pa zavisi od vremenskih razmer. Ob hudem mrazu ali novo zapadlem snegu nas čakajo že ob svitu. Krmljenje poveča koncentracijo ptic. Če s krmljenjem nenadoma prenehamo, je to za ptice izredno hudo, še posebno ob hudem mrazu in debelem snegu.

Našo skrb bodo bogato poplačale. Ze preko zime bodo natančno pretaknile vso obolelo drevje. Ostale bodo tudi preko leta in nam pomagale pri uravnavanju številčnosti škodljivcev na vrtu in sadovnjaku.

Ce posije dovolj toplo sonce, običajno je to v mesecu marcu, si ptiči v naravi najdejo dovolj hrane in opravljajo svojo nalogo. Ob krmilnicah je vse manj gostov, kar je znak, da lahko počasi prenehamo s krmljenjem.

V GG INPO d.o.o. so izdelali precejšnje število pričij krmilnic, ki jih lahko dobite po ugodni ceni 1.500 SIT na vseh poslovnih enotah Gozdnega gospodarstva v Koroški regiji. Ptčja krmilnica je lahko tudi lepo novoletno darilo.

VIHARNIK

Izdaja:
Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec,
2380 Slovenj Gradec,
Vorančev trg 1
Telefon: 0602/43-332
Direktor: Hubert Dolinšek
Uredniški odbor:
Ida Robnik,
Majda Klemenšek
in Gorazd Mlinšek
Glavna urednica: Ida Robnik
Idejna, grafična zasnova VIHARNIKA:
Peter Vernik
Oblikovalska realizacija:
Umetniška delavnica IDEA, Maribor
Likovna urednica:
Marlena Humek
Računalniška postavitev,
priprava za tisk in fotoliti:
Repro Studio Lesjak, Maribor
Tisk: Odtis, Ravne
Naklada: 1650

Vse pravice pridržane, © Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec 1997.
Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je VIHARNIK proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za kar se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

**Avtor fotografije na naslovnici:
Peter Vernik**

DREVESNI POSEBNEŽI

Z novim letom začnemo rubriko, ki smo jo poimenovali "Drevesni posebneži". V naših gozdovih in gozdni krajini raste veliko dreves, ki spadajo v sam evropski vrh drevesnih rekorderjev. Radi bi jih predstavili širšemu bralstvu.

Večina jih je zapisanih v Inventarju naravne dediščine, ki jo vodi Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine v Mariboru. Veliko jih imajo zapisanih revirni gozdarji, med njimi drevesne in grmovne vrste, ki jih v imponantnih dimenzijah redko srečamo (naj omenim samo rumeni dren, črni bezek, jerebiko). Veliko pa jih je skritih našim očem.

Zato naj bo ta uvod hkrati tudi prijazno povabilo vsem, da napišete kaj o "drevesnem posebnežu", ki ga poznate. Njihovim lastnikom pa prošnja in vzpodbuda, da jih ohranijo prihodnjim rodovom.

Za pokušino predstavljamo imponantno Mrakovo vrbo na Sv. Antonu na Pohorju, ki jo je v svoj fotografski okvir ujel revirni gozdar Janez Skerlovnik.

MRAKOVA VRBA

MIKA MEDVED

V okviru prireditev 44. GTZ (Gostinsko turističnega zbora) Slovenije, ki so bile 22. in 23. oktobra 1997 v termah Čatež, je potekalo tudi demonstracijsko tekmovanje gospodinj s turističnih kmetij v pripravi rezancev in domačega narezka. Skupno se je tekmovanja udeležilo 25 kmečkih gospodinj iz Slovenije. Koroško je zastopala gospa Milka Čas, p.d. Pečnik iz Sentanela, ki je za pripravo narezka in izdelavo domačih rezancev prejela bronasto priznanje.

V imenu KSS Prevalje in v imenu društva kmetič Mežiške doline ji iskreno čestitam.

Vse tekmovalke so prejele Prilivnike za tekmovanje z natančnimi navodili o vsebini

tekmovanja, kriterijih ocenjevanja ter podelitvi priznanj. Pripraviti so morale testo za rezance iz dveh jajc in izdelati jušne ter široke rezance in krpice. Narezek, kot glavno jed za dve osebi iz domačih mesnih izdelkov, značilnih za območje, iz katerega prihaja tekmovalka, pa so pripravile skupaj z ustreznim pogrinjkom za dve osebi (velikost mize 80 x 80 cm).

Za tekmovanje so prinesle vse potrebne sestavine, orodja ter pripomočke s seboj, kakor tudi primerne namizne prte, dekoracijo in druge dodatke, značilne za domači kraj. Čas tekmovanja je bil 90 minut.

Strokovna komisija pa je ocenjevala naslednje: pripravo delo-

vnega mesta, racionalno izrabo delovnega časa in materiala, čistočo, izgled, izbor in okus jedi. Pri pripravi pogrinjka pa: splošni videz in vtis mize, izvirnost in domiselnost ter strokovnost sestavo.

Odvizno od povprečne ocene obeh kategorij tekmovanja je tekmovalka lahko prejela bronasto, srebrno ali zlato medaljo in diplomu. Skupaj sta bili

podeljeni dve zlati, 3 srebrne in tri bronaste medalje.

Ko sem gospe Milki ob podelitvi priznanja čestitala, mi je iskreno povedala, da priznanja ni pričakovala. Tudi, če bi ostala brez, bi bila zadovoljna, saj je bil ta dan zanjo poln doživetij in s prireditve je odnesla toliko lepih vtisov o mojstrstvu kulinarike, kateri ji bodo ostali za vedno v spominu.

PRI OVČARJEVIH, KJER PEČEJO DOBER KRUH

LUDVIK MORI

Tam so prijazni ljudje. In ko sem se prvič znašel pri Ovčarjevih v Remšniški fari, je pogovor stekel, kot da se že dolgo poznamo.

Iz navade so mi ponudili dober, doma pečen kruh. Moja radovednost pa je podrezala v delček njihove preteklosti in sedanjosti. Prijazna, 78 letna babica Marija je povedala, da so pred desetletji, kot povsod v planinah, tudi oni posejali vsako zaplato strme zemlje z raznovrstnimi kulturami, ako so hoteli dostojno preživeti srednje veliko družino, saj so bile za dokup živeža v tistih časih zelo majhne možnosti.

povedala mlada gospodinja Ovčarjeva Zalka, ki se je naučila peči dober kruh od svoje mame Marije.

"Po stari tradiciji bi moral Ovčarjevo prevzeti eden izmed štirih bratov, a sem ostala doma jaz, kot najmlajša. Bratje pa so si ustvarili domovanja v bližnji okolici. Mene zaposlitev v dolini ni preveč mikala in rada sem ustregla mamini želji ter ostala doma. Za moža sem dobila pridelnega fanta, ki po službi še z veseljem poprime doma na kmetiji. Ob gradnji nove hiše in treh majhnih otrocih je bilo dela na kmetiji dovolj."

Brž, ko je bila hiša za silo na-

Pogrinjek za dve osebi

Domači rezanci

Ovčarjeva Zalka peče dober kruh.

Foto: Ludvik Mori

Mehanizacija in modernizacija sta način življenja in kmetovanja tako spremenili, da se po starem ne da več shajati. "Vsi, ki želimo, da bi ostalo podeželje še naprej poseljeno, se moramo prilagoditi drugačnim razmeram prav tako trdega dela," je

red, je Zalka poskusila s peko rženega kruha na domu. In ko so njeni prvi odjemalci dali kruh na pokušino svojim znancem ter prijateljem, so se naročila začela širiti tudi iz drugih krajev. In zdaj Zalka speče kar več pek kruha tedensko ter ga ob

določenih dnevih in urah odpelje svojim strankam v Radlje, Vuhred in Brezno.

Seveda pa je bilo treba za večje količine kruha posodobiti pripomočke. Lesene nečke so zamenjale okrogle kovinske na motorni pogon, klasično peč na drva pa je zamenjala električna. Pri tem delu moraš biti skrben ter vesten in Zalka s svojo izkušnostjo to zmoro in vso potrebno moko naroča pri mlinarjih daleč ob Muri.

Mati je še povedala, koliko mlinov je nekoč pelo svojo pesem v tej grapi in vse je pobral zob časa, pa tudi mleti ne bi imeli kaj, ker ima skoraj vsa polja v najemu živina, za letno in zimsko klajo. Iz te produkcije si družina reže bolj gotov kos kruha in ji morebitna toča ne more tako hudo škodovati, kot je nekoč žitaricam, saj kjer ni bilo rezervnih zalog, je bila družina obsojena na lakoto za leto dni ali še več.

Pri Ovčarjevih sedaj že pridno pomagajo tudi trije otroci, fant in dve dekleti, kolikor jim čas poleg učenja dopušča. Tudi babica Marija še kaj postori. Ona tudi zelo rada bere in kaj napiše in kadar jo obiščejo vsi vnuki, ki so vedno dobrodošli, je še posebno veselo pri hiši. In kjer se radi imajo, le kaj je še lahko lepšega na deželi

KMETIJA "VERNŠEK" POD PLEŠIVCEM

MIRKO TOVŠAK

Nekateri jo imenujejo "Vernšek", drugi "Vernerica", tako da sem bil kar v malih dvomih, kako naj ime pravilno zapišem. Iz zadrege so me rešili domačini, ki skorajda vsi po vrsti pravijo "pri Vernšku". In ker so me že v šoli učili, da takrat, ko si v dvomih, na kakašen način zapisati krajevno ime, kjer se pojavlja več načinov izražanja, najbolje narediš, če uporabiš krajevno običajen način izražanja. Zato sem ime te kmetije tudi tako zapisal.

Sicer pa Vernškovih ne moremo zgrešiti, kadar se podamo po romarski poti na Uršljo goro, saj nas nekaj nad 1000 m nadmorske višine ob ograjeni kraški kotanji napis ob poti opozori, da od tu vodi peš pot na Vernškovo. Običajna dovozna pot je sicer preko Suhega dola, mimo Prevolnika in Plešivca, tiste druge, ki so jo še pred nedavnim domačini uporabljali tudi za spravilo lesa mimo Suhadolnika, pa ni več. Odnoslo jo je neurje in vsi pravijo, da je ni možno več obnoviti.

Pri Vernšku že od leta 1980

gospodari oče Ivan, pomaga pa mu njegov sin Rihi, kot ga prijatelji kličejo. Ivana poznajo daleč naokoli. Vsakega znanca, pa tudi slučajnega popotnika, ki ga tod mimo zanese pot, je vesel. Če mu le čas dopušča, ga povabi v svojo staro, s škodlami krito hišo, ki stoji tik ob mogočni lipi. S sinom imata že dokaj daleč zgrajeno novo hišo, manjkajo le še notranje instalacije in obrtniška dela, potem pa pravita, da se bosta preselila v novi dom. Nova stanovanjska hiša bo zares lepa, da ne govorimo o tem, da je celotna kmetija z okolico na zelo lepi razgledni točki, zato se mislita kasneje ukvarjati tudi s kmečkim turizmom. Le Rihi si še mora dobiti svojo življensko sopotnico, potem pa bo na kmetiji vse lažje.

Oče Ivan je bil rojen na Plešivcu, takrat, ko je tam gospodaril še Skubic. Vsi njegovi predniki so bili gozdni delavci, zato je bil tudi Ivanu tako rekoč usojen ta poklic. Kar 34 let je opravljal najrazličnejša gozdna dela na Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec in se nato leta 1991 upokojil. Njegova mama se je takoj po tistem, ko je v partizanih padel njen brat, preselila na Vernškovo, kjer je Ivan preživel svoja mlada leta. Kasneje sta si z ženo v Podgorju zgradila svojo hišo, vendar so razmere hote-

le tako, da je moral prevzeti Vernškovo kmetijo, ki jo je začel postopoma usmerjati v ovčerejo. Kmetija leži na nadmorski višini 1150 m in ima 14 ha vseh površin, od tega je 3 ha gozda. Ker je pod Plešivcem veliko zapuščenih in neobdelanih pašnikov, s pridom izkorišča to naravno danost, tako da danes redi preko 200 ovac.

Kot mi je ob priliki zadnjega obiska povedal, se v zadnjih letih usmerja v čisto solčavsko pasmo. Pravi, da je po teh ovcah in jagnetih tudi največje povpraševanje, pa tudi sicer ta pasma zagotavlja boljši prirast in boljšo kvaliteto ovčjega mesa. Ko sem prvo nedeljo v novembru spotoma na poti na Uršljo goro ponovno obiskal svojega prijatelja Ivana na Vernškovi domačiji, je prijazno sijalo sonce, ovce so se pasle na ravnem pašniku ob hlevu, bil je res prijeten jesenski dan. Misel me je popeljala do vseh kmetov v strmih predelih naše Slovenije, ki se še vedno trudijo, da ohranjajo poseljenost in obdelujejo tako visoke predele, kot je pri Vernšku. Če jih ne bi bilo, bi bili vsi ti predeli že zdavnaj porasli z gozdom, pusti in neprijazni, zato je tudi prav, da država usmeri še več proračunskih sredstev za ohranjanje višinskih kmetij.

Oče Ivan in sin Rihi pred Vernškovo domačijo.

LJUDJE IN

PRAZNIK VESELE ULICE

DOGODKI

ROK GORENŠEK

V Kotljah, med glavno cesto proti Kiseli vodi (Rimskem vrelcu) in potokom Hotulja, je med dvema vrstama hiš ulica, ki jo njeni prebivalci imenujejo: "Vesela ulica". Tako ime je dobila zaradi svojih prebivalcev, ki so radi dobre volje, veseli in družabni ljudje. Živijo v dobrih sosedskih odnosih in prijateljstvu. Radi se zbirajo in se skupaj veselijo, enkrat pri tem, drugič pri onem. Največkrat se zbero kar zunaj na ulici in se veselijo. Takrat iz kuhinj prihajajo tudi dobre jedi, dobra kapljica pa iz vseh kleti. Vsakoletni pogreb pusta je tudi tak dogodek, ki nikakor ne more iti mimo Vesele ulice, kjer priredijo po navadi kar pravo sedmino za pustom.

Poleti, ko so dnevi dolgi, noči pa kratke in tople, se vsako leto zberejo vsi prebivalci Vesele ulice in povabljeni in v veselem in sproščenem vzdušju obnovijo prijateljstvo in dobre sosedske odnose. Letos, 22. novembra 1997, pa je vesela ulica praznovala še poseben, srečen, vesel in zelo redek praznik. Priredilo ga je devet deklet in fant, ki so vsi doma v Veseli ulici in so letos diplomirali. To pa je dogodek, ki ga je treba zapisati in obvarovati pozabe.

Velik napredek po vojni je bila izgradnja gimnazije na Ravnah. Pred tem sva v kraljevini Jugoslaviji v 20 letih obiskovala gimnazijo v Mariboru samo dva Hotuljca, rajni Mihelev Toni (Anton Hudopisk) in jaz. Zato je bilo več vzrokov: gimnazija je bila predaleč, vlak je bil predrag, avtobusnega prometa še ni bilo, drago stanovanje, hrana, obleka, šolske knjige in potrebščine. Samo vpis v vsak razred gimnazije je stal 5.000 takratnih dinarjev. To pa je bilo v tedanjih razmerah dva prara volov.

Kljub hladnemu vremenu se je zbrala zunaj na ulici vsa Vesela ulica. Dekleta so organizirala hrano in pijačo. Vzdušje je bilo izredno prijetno. Vrstile so se čestitke, dobre želje za v bodoče, šale, smeh, petje, nepogrešljiva harmonika v rokah neumornega Petra Jamarja. Veselje in proslavljanje je trajalo vse do zgodnjih jutranjih ur. In kdo so uspešni, presrečni diplomanti Vesele ulice. Oglejte si jih na fotografiji, tako kot stojijo in čepijo:

Stojijo od leve proti desni: Urška JUNGER, ekonomistka, Vesna JUNGER, prof. razrednega pouka, Simona LESNIK, dipl.ing.strojništva, Barbara LESNIK, ekonomistka, Melita TERGLAV, dipl.ing.metalurgije, Maja BLATNIK, dipl.pravnica, Tadeja ŠULER, prof.matematike in fizike

Čepijo od leve proti desni: Natalija TERGLAV, dipl.ekonomistka, Dušan REBERNIK, dipl.ing.strojništva, Klavdija ŠUMAH, pravnica

Drage diplomantke, dragi diplomanti: hvala za čudovi, vesel večer v Veseli ulici v Kotljah. Vsi, ki vas poznamo, vam prirčno čestitamo in vam želimo uspešno nadaljno življenjsko pot.

čestitkam se pridružuje tudi Uredništvo VIHARNIKA!

ZAKLJUČEK LETOŠNJIH PRIREDITEV V MISLINJI

SILVO JAŠ

Prizadevni in nadvse marljivi člani turističnega društva iz Mislinje so držali obljubo, ki so jo dali že na vaških igrah sredi poletja in za vse nastopajoče, poleg svojih članov seveda in tistih, ki so sodelovali iz vaških skupnosti Doliča, Završ in Dovž, pripravili piknik. Kot nam je povedal član izvršnega odbora društva Lajze Krenker, je bilo na srečanju resnično kaj videti.

Posebna komisija, ki so jo sestavljali: Stanko Koprivnikar, Alojz Krenker in predsednik društva Jože Sovič, je izbirala med drugim tudi "naj" pridelek letošnje bogate in obilne letine. Veliko kmetij se je prijavilo s svojimi domačimi pridelki in žirija je imela vse prej kot lahko delo.

"Naj" pridelek je tako pripadel kmetiji Mrak iz Završ nad Mislinjo. Njihova zeljna glava je denimo tehtala krepko čez pet kilogramov, velikanka je bila tudi koleraba, pa pesa, ki je komisija sploh ni tehtala, ker ji ni bilo enake. Ocenjevali so še buče, korenje in druge pridelke. Ob koncu so se odločili in podelili naslov zmagovalca Mrakovim, vsi sodelujoči pa so dobili priložnostne nagrade.

Srečanje so nadaljevali s kostanjevim piknikom, ob njem pa so se zvrstile še številne kmečke in vaške igre, nadvse prijetno pa so presenetili tudi člani konjeniškega kluba iz Straž pri Mislinji.

Tako smo v Mislinji zaključili letošnje akcije. Seveda pa te niso bile zadnje, kajti člani turističnega društva Mislinja skozi vse leto nekaj delajo, enostavno ne poznajo počitka.

USPELA SKUPNA VAJA GASILCEV

SILVO JAŠ

V letošnjem mesecu požarne varnosti so gasilci zgornjega sektorja Gasilske zveze Mislinjske doline organizirali najrazličnejše aktivnosti in dejavnosti. Za zaključek so gasilci iz Dovž organizirali skupno gasilsko vajo z gasilci iz Mislinje in Doliča. Vaja je potekala pri Slavku Mrzdovniku, po domače Ješovniku, na nadmorski višini 750 metrov. Veliko vajo, bila je namreč veriga v zaprtem sistemu, si je ogledalo tudi nekaj opazovalcev, med drugimi župan občine Mislinja Mirko Grešovnik, načelnik civilne zaščite Ivan Krenker, poveljnik in predsednik Gasilske zveze Mislinjske doline Edo Turičnik in Marko Golob ter še mnogi drugi. Župan je ob zaključku vaje v svojem govoru pozitivno ocenil same priprave kot tudi izvedbo vaje. S posebnim zadovoljstvom je ugotovil, da je v vaji sodelovalo veliko število mladih gasilcev.

Prav je, da se gasilci ob mesecu požarne varnosti v taki vaji vsakič srečajo v drugem društvu, ker so tudi pogoji morebitne intervencije v različnih krajih drugačni in različni. Občina si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bodo vsa tri društva na njenem območju kar najbolje opremljena in pripravljena v slehernem trenutku na uspešno intervencijo, pa naj bo to kjerkoli že, je svoje razmišljanje strnil Mirko Grešovnik. Tudi domači pri Ješovniku so bili kar nekoliko presenečeni, kajti na njihovem dvorišču že zlepa ni bilo toliko gasilskih cistern, pa kombiniranih in orodnih avtomobilov tako, da je bilo skoraj premalo prostora za vse. Prepričali pa so se tudi, da znajo gasilci izredno hitro in učinkovito zaščititi gospodarsko poslopje s peno in z ostalimi gasilskimi sredstvi.

Za zaključek so gasilci iz Dovž pripravili za vse sodelujoče prijateljsko srečanje.

Naslednje leto bodo organizator sektorske vaje gasilci iz Doliča.

OB TEDNU OTROKA

RADO JEROMEL

AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA PROMET PRI OBČINI MISLINJA

1. Ob začetku šolskega leta smo postavili vidne označbe za šolarje na cesti
2. Komisija za promet občine Mislinja

V oktobru je teden otroka, zato smo v tem mesecu še posebno pozorni na naše najmlajše in šolarje.

Komisija za promet pri občini Mislinja je organizirala okroglo mizo na temo "Prometna varnost v občini Mislinja". Iz razgovora z učenci matične šole iz Mislinje ter učenci iz podružničnih šol, ki so povedali svoja mnenja o nevarnih prometnih mestih ter o nekaterih rešitvah iz takšnih zagat, je komisija za promet dobila neko novo sliko, kako učencem zagotoviti čim večjo varnost v prometu.

Na okroglo mizo, ki jo je vodil predsednik komisije za promet pri občini Mislinja Rado Jeromel, so bili povabljeni še predstavniki splošne policije iz Slovenj Gradca - g. Holc, predstavnik prometne policije iz Slovenj Gradca - g. Vilički ter predsednik izpitne komisije za voznike motornih vozil pri UE Slovenj Gradec - g. Konečnik ter župan občine Mislinja. V razpravi so povedali o svojih izkušnjah, kar bi bilo lahko kot napotek za nadaljnje še uspešnejše delo.

Seveda pa aktivnosti komisije za promet potekajo skozi vse leto. Ob začetku šolskega leta je bila organizirana akcija, s katero smo opozorili voznike na novo kategorijo udeležencev v prometu in nabavili rumene rutice predšolskim in šolskim otrokom.

Komisija si tudi prizadeva čimbolj slediti evropskim novostim in načinom. Dva člana komisije sta se udeležila simpozija v Ajdovščini, ki je bil v mesecu oktobru na temo "Prometna varnost".

Komisija proučuje tudi pobude občanov, da bi postavili talne hitrostne ovire, sproti spremlja postavitve manjkajočih prometnih znakov in si prizadeva, da bi v Mislinji zgradili pločnike tam, kjer je potrebo za varne poti pešcev.

Vse te aktivnosti pa so povezane s stroški, ki morajo biti zajeti v občinskem proračunu.

Glede na gostoto prometa in težnje voznikov po čim širših cestah, ki v Mislinji ne dosegajo povsod idealne širine, bo verjetno potrebno razmisliti tudi o enosmernih cestah, ki bodo odpravile težavna srečanja in omogočile hitrejši promet. Nerešenih zadev je še dosti, z voljo pa se bodo uredile tudi te stvari.

GREGA IN NJEGOVI PSI

SILVO JAŠ

Najbrž ni lovca daleč naokoli po Mislinjski dolini, ki ne bi poznal Grege Krebla. Poznan je predvsem kot kinolog. Z vzgojo in dresuro predvsem lovskih psov se ukvarja že skoraj dvajset let.

Vse skupaj se je začelo pri istrskem gonjiču, ki se ga Grega tako silno rad in z ljubeznijo spominja še danes. Strminska Eša je bila psička posebne vrste in zelo inteligentna.

Z njo je dosegel prve vidne rezultate in uspehe. Bila je državna prvakinja v lepoti, kasneje še mednarodna prvakinja in najboljša v svoji pasmi. Kasneje je postal njen potomec Brin prav tako prvak svoje kategorije, zdajšnja psička Bara pa je tudi nekaj posebnega. Kljub temu, da je še mlada, je dosegla že nekaj vidnih uspehov in uvrstitev.

Tudi na mednarodni kinološki razstavi je Grega z Baro dosegel "GAC-CACIB", v kinološkem žargonu pomeni "kandidat za mednarodnega prvaka v lepoti". Spet je postala prvak pasme v svoji kategoriji, v razredu gonjičev pa je dosegla odlično četrto mesto od 112 nastopajočih psov.

Grega pa ima poleg vzreje terierjev tudi uradno registrirano psarno za gonjiče in jamarske pse. Delo s temi štirinožnimi prijatelji, posebno če gre za tako zahtevne pasme in vrste, zahteva celega človeka. In Grega se temu delu predra resnično v celoti, z dušo in s srcem.

Na sliki je Grega s svojo psičko Baro.

LEPE OKRASNE BLAZINE

FRANC JURAČ

Anka LEGAT, Zdovčeva Anka iz Šmartna pri Slovenj Gradcu, že vse od svojih otroških let kvačka lepe okrasne blazine z raznovrstnimi barvnimi motivi živali in cvetic.

Kot sama pravi, vseh okrasnih blazin, ki jih je izdelovala iz leta v leto, ne more prešteti, vesela pa je, da njene blazine krasijo mnoga stanovanja.

POZIMI PA ROŽICE NE CVETO

LUDVIK MORI

Tako poje ljudska pesem, a povsod to niti včasih ni držalo.

Če ni bilo naravnega cvetja, so ga naredile spretno roke babic in deklet. Danes jih izdelujejo le še redke tete in babice.

Ena takih je Odernikova babica, Kristina Novak iz Sv. Treh kraljev nad Radljami, ki iz krep papirja in drugih pomožnih materialov izdeluje suho cvetje, tudi poročno zna izdelovati.

Te spretnosti se je naučila od svoje tete in je v zimskem času, ko ni bilo naravnega cvetja, pridno krasila bogkove kote, križe ob poteh ter kapelice, posebno še ob božičnem in velikonočnem času.

To še sedaj rada dela in pove, da so bili včasih v hribih mnogo bolj težki pogoji za vzgojo naravnega cvetja. Vse je bilo treba prnesti iz doline, pa tudi posod in časa je bilo za te stvari bolj malo.

V ENEM SAMEM DNEVU SO PREKRIŽARILI POHORJE

SILVO JAŠ

Ljudje si omislijo najrazličnejše načine popotovanj in potepanj. Zanimiv je tudi način potovanja, da jo kar preprosto mahneš z motorjem na enodnevno križarjenje. Tako počno tudi Franc Sovič, Ludvik Ramšak, Franc Ogriz in Franc Kotnik, nekdanji gozdni delavci in upokojenci Gozdarstva Mislinja. Prav sleherni leto se odpravijo na takšno potepanje. Kot prave, pravcane pohorske korenine izredno dobro poznajo vsak njegov predel, vse koticke, skrivnosti in posebnosti, ki jih ne manjka. Med potjo navadno obiščejo te koticke, znamenitosti in se vozijo po tistih, že skoraj zaraslih poteh in stezicah, ki so jih poznali v mladosti. Tako je skoraj vedno dan prekretek. Če pa katere teh zanimivosti ne uspejo dodobra raziskati, ostane pač za naslednje leto, ko se bodo spet zagotovo odpravili na to njihovo tradicionalno potepanje.

ZA ŠALO: ZA MESEC POŽARNE VARNOSTI

SILVO JAŠ

Ni kaj, kar simpatična gasilca

Na Krenkerjevi žagi CEMPRIN v Mislinji zanj biti poleg obilice dela včasih tudi duhoviti. To so pokazali ob letošnjem mesecu požarne varnosti. Poveljnik in kapelnik gasilcev iz Zgornjih Češparc, ta dva so semkaj povabili, sta se po uspešni vaji takole slikala. Škoda, da nista ob koncu gledalcem razvila še lastnega praporja.

KOVAŠTVU SEM SE ZAPISAL ŽE V OTROŠTVU

SILVO JAŠ

To so bile prve besede Alojza NOVAKA, ko smo se oni dan čisto po naključju srečali.

Tam, kjer je prostora komajda za cesto in potok Brložnico in kjer pot vodi bolj v osrčje Pohorja, stoji njegova domačija skupaj s kovačnico. To je namreč v stari Jugoslaviji postavil Alojzov oče, ko je prišel v ta kraj iz Skomra na Pohorju, kjer se je rodil. Včasih je bila namreč tukaj žaga, pa tudi domače ime „pri Kovaču“ se je obdržalo vse do današnjih dni. Tudi Alojzov oče je bil kovač, tako orodni kot vojni, le konjev ni koval. V tistih časih v Sentilju ni bilo nobenega kovača in dela je bilo na pretek. In tako sta Alojz in oče hodila naokrog, bila na mnogih sejmi, kjer sta prodajala najrazličnejša kmečka orodja od sekir, motik, krampov pa vse do lopat. Pri hiši je bilo pet otrok in le Lojze je bil sin. Tako ga je zajela tradicija, da bo stopal po očetovih kovaških stopinjah. Leta 1943 se je odšel učiti h kovaču Robniku, po osvoboditvi

Alojz ob svojem ognjišču

pa je nadaljeval in opravil izpit za pomočnika. Nato je nekaj časa delal v železarni in potem opravljal razna kovaška dela pri kamnolomu v Mislinji v Razborci. In, ko so te ukinili, je odšel v tovarno usnja, kjer je vseskozi delal v mehanični delavnici kot modelar.

In kakšen je danes tale Lojze, ko je že kar nekaj časa upokojen? Vseskozi takole po malem

kuje vsak dan. Z nekoliko trpkim prizvokom pove, da naslednika v kovaštvu pri hiši najbrž ne bo. Sin je sicer ključavničar, nima pa osnov kovaštva. Ne mine dan, da Lojze ne bi vsaj urico preživel v svoji kovačnici, v svetu, ki je poseben in le njegov. Veliko kuje, kuje in oblikuje, kajti tudi to je neke vrste umetnost. Dela ravno na takšen način, kot kroparski ko-

vači, vse od kovanih križev do oknic in ostalih drugih ornamentov. Pa za hribovske kmete še vedno naredi plug ali brano, kajti življenje in sam način dela se za marsikoga ni kdove kaj spremenilo.

Prav prijeten sogovornik zna biti in imel sem občutek, da je kar pravi človek za klepet. Beseda je včasih zašla tudi v politične vode, pa na kulturno dogajanje in področje glasbe, saj je dolga leta igral v poznani Babnikovi godbi, za kar je prejel tudi Galussovo značko.

Ko sva tako navezovala misli za pogovor in jih razpredala, mu je žena pripravila tisto značilno kovaško malico: hleb domačega kruha, pa kos prekajenega mesa in še mošt z raven. Za trenutek sem podoživljal kovaški utrip, tako kot tudi on sam. Zdelo se mi je, da ob zvenu kladiva, pa razgretem železu in soju isker kar pozabiš na trenutek vsakdana. In to je poseben čar, ki Alojza popelje v preteklost, med številne spomine, prijatelje in tudi življenske mejnike njegovega kovaštva.

OBVESTILO NAŠIM CENJENIM STRANKAM

Zaradi prehoda na avtomatsko obdelavo podatkov v blagajnah, obveščamo naše komitente, da je možno vsak priliv na žiro ali tekoči račun, ki ga je izplačevalec nakazal, dvigniti naslednji dan po 11. uri. Telefonske prilive pa je možno dvigniti še isti dan, takoj po obvestilu Agencije za plačilni promet.

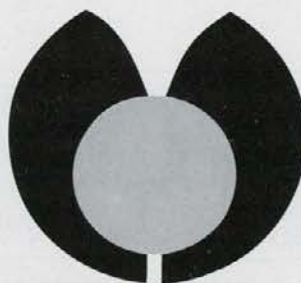
Obratovalni čas v naših blagajnah je:

Slovenj Gradec - uprava, tel.: 501 550 26	od ponedeljka do petka	od 8.00 do 14.30 ure
Blagajna KGZ "LEDINA" tel.: 45 125	sobota	od 8.30 do 11.00 ure
Dravograd, tel.: 83 760	od ponedeljka do petka	od 8.00 do 10.30 ure
	od ponedeljka do petka	od 7.00 do 14.30 ure
	malica	od 10.30 do 11.00 ure
Prevalje, tel.: 31 061	od ponedeljka do petka	od 8.00 do 14.30 ure
	malica	od 11.00 do 11.30 ure
Radlje ob Dravi tel.: 71 375	od ponedeljka do petka	od 8.00 do 14.30 ure
	ob sredah neprekinjeno	do 16.00 ure
	ob sobotah	od 8.30 do 11.00 ure
Vuzenica	ob torkih in četrkih	od 8.30 do 12.00 ure
Mislinja, tel.: 55 042	od ponedeljka do petka	od 8.00 do 14.30 ure
	malica	od 10.00 do 10.30 ure
	ob sobotah	od 8.30 do 11.00 ure

Telefonska številka uprave: 501 550

V naših blagajnah lahko opravite vse vrste tolaških nakazil, tudi z novimi posebnimi položnicami, ki so ponekod že v prometu.

UPRAVA KZ HKS
Slovenj Gradec

K Z H K S

KOROŠKA ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA p.o.

SLOVENJ GRADEC, CELJSKA C. 7
TELEFON: (0602) 42-341, 42-344,
43-193
TELEFAX: (0602) 43-301

TOLAR NA TOLAR ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

OBREŠTNE MERE ZA HRANILNE VLOGE OD 1. DECEMBRA 1997 DALJE

Vloge	na mesec (31 dni)	na leto
Vloge na vpogled, tekoči in ŽR občanov (1%)	.08	1.00
Žiro računi društev (1%)	.08	1.00
Depoziti nad 31 do 61 dni (T+4%)	1.14	14.23
Depoziti nad 91 dni (T+4.5%) (D+4.5%)	1.18	14.78
Depoziti nad 181 dni (T+5%) (D+5%)	1.22	15.33
Depoziti nad 1 leto (T+6%) (D+6%)	1.30	16.43
Kratkoročna posojila za kmete člani zadrug (T+15)	2.00	26.31
Kratkoročna posojila za kmete nečlane zadrug (T+16)	2.08	27.41
Zakonska zamudna obrestna mera (letni T+18)		27.84

T je temeljna obrestna mera, ki jo za vsak mesec določa Banka Slovenije trenutno kot aritmetično povprečje indeksa rasti drobnoprodajnih cen za zadnjih 12 mesecev od 1. 5. 1997 dalje.

D je devizna klavzula, ki se izračuna kot razlika med srednjim tečajem Banke Slovenije za DEM na dan poteka vezave in na dan sklenitve vezave.

"OŠVENKA" 85 LET TEREZIJA GOSTENČNIK

ROK GORENŠEK

Letos, 6. oktobra 1997 je Ošvena mama, čila, zdrava, nasmejana in dobre volje v krogu svojih najdražjih: otrok, vnukov, pravnukov, sorodnikov in prijateljev, skratka vseh tistih, ki jo imajo radi in jo spoštujejo, slovesno praznovala 85 let svojega lepega, notranje bogatega življenja.

Veselo praznovanje je bilo pri Ošvenu. Zbralo se je nad 100 takih, ki so ji pri srcu. Vso noč je bilo veselo. Vrstili so se govori, čestitke, darila. Smeh in dobra volja sta kraljevala.

Med vsemi pa Ošvenka, vesela, srečna, lepša kot pred 15 leti, ko je praznovala 70 let življenja. Od takrat se je pri Ošvenu zgodilo marsikaj.

Praznovali so zlato poroko, petdesetletnico zakona mame in očeta.

Žal, tudi brez žalosti ni šlo. Umrli je mož Albert in mama je ostala sama. Ostali so ji otroci, 6 vnukov in 8 pravnukov.

Ni se bati, Ošvenov rod bo živel. Uresničena je bila ideja,

da se kmetija še bolj usmeri v turizem. Zrasla je nova, velika in lepa hiša, z mnogimi moderno opremljenimi sobami za goste.

Potrebujejo le še boljšo, asfaltirano ceto, da bo mogoč lažji dostop k Ošvenu, pa bo vse v redu. Življenje pri Ošvenu pa bo še lepše in zanimivejše. Upajmo, da bo kmalu tako.

Vsem Ošvenovim mladim in starim želim obilo uspeha pri njihovem delu! Mami Tereziji, naši Ošvenki pa želim, da bi srečna in zdrava učakala in praznovala tudi 100 let življenja.

"BOBNARJEVA BABICA" 80 LET TEREZIJA HOVNIK

ROK GORENŠEK

Rojena je bila 12. oktobra 1917 pri Bobnarju na Selah-Vrheh pri Slovenj Gradcu. V družini je bilo 6 otrok, 5 sinov in ena hčerka. Ta je pred kratkim, 12. oktobra 1997, v krogu svojih domačih praznovala 80 let svojega življenja. Je zdrava in čvrsta za svoja leta. Delo in trpljenje ji nista mogla do živega skozi vse njeno življenje. Kvečjemu utrdila sta jo.

"Delala sem od mladih nog, vse življenje. Delala sem doma in drugod. Posebno po smrti svojega moža, ko sem sama skrbela za dom in otroke, sem morala hoditi na dneve, da sem kaj zaslužila. Doma je bilo komaj 1 ha zemlje. To pa je bilo premalo za preživljanje. Po bratovi smrti, stara sem bila 13 let, sem morala sama začeti gospodariti in skrbeti za starše. Poročila sem se avgusta 1941 leta. Za moža sem si izbrala Pristovskega sina Antona. Rodila sem mu 5 otrok, same sinove; eden je umrl. Danes so vsi poročeni in imajo svoje družine. Vsi imajo svoje hiše, avtomobile in urejeno življenje. Z njimi vred sem srečna in se veselim svojih 11 vnukov in 8 pravnukov." Takšno je bilo življenje

Bobnarjeve babice Terezije. Dela ji nikoli ni zmanjkalo. Dobro, da ga je bila vajena od svojih mladih let. "Med vojno je bilo nevarno. Živel smo v stalnem strahu. Pri nas so se kar vrstili Nemci in partizani. Preiskave, policija, posebno tisto leto, ko je bil moj mož v partizanih." Njeni fantje, njeni sinovi: Toni, Urban, Anzi in Franci, jo imajo radi. Prav tako jo imajo rade njene snahe, vnuki, pravnuki, sorodniki, sosedje in prijatelji. Vsi skupaj želijo Bobnarjevi babici Tereziji še mnogo srečnih, zdravih let življenja, predvsem pa praznovanje še novih, višjih življenjskih praznikov! Kol'kor kapljic, tol'ko let, draga Bobnarjeva bica!

HERMAN JANŽE 90 LET IN IVAN PAČNIK

ŠTEFKA MELANŠEK

Razborska odbora Zveze borcev in Rdečega križa sta pripravila srečanje s krajanoma Hermanom Janžetom in Ivanom Pačnikom, ki sta letos doživela častitljivi jubilej, 90 let.

Herman JANŽE je bil rojen 30. 7. 1907 v Rečici ob Savinji. V Razbor je prišel leta 1914 kot pastirček h kmetu Varmonočniku. Njegov oče je moral v prvo svetovno vojno, zato so morali otroci oditi od doma, ker jih mati ni mogla preživljati. Pozneje, ko je odrasel, je bil hlapec. Spal je v hlevu na slami poleg živine. Dostikrat je dobil tudi hrano kar v hlev.

Leta 1922 je dobil v dar paničebel. Vzljubil jih je in jih začel

gojiti. Pri tem mu je pridno pomagala žena Marija, ki je tudi ljubiteljica čebel.

Leta 1931 si je sam zgradil majhno leseno hišico, zemljo pa je odkupil od Zapečnika. Družina pa je hitro naraščala, rodilo se jima je 5 hčera. Tako sta začela razmišljati o večji hiši.

Danes so hčerke poročene in zelo spoštujejo svoje starše. Na obisk radi pridejo tudi vnuki.

Herman pravi, da je srečen med svojimi, le čebele pogreša, ker je moral zaradi bolezni večino panjev prodati. Zadržal si je nekaj panjev žnidaršičev.

Odbor Zveze borcev in odbor Rdečega križa Razbor je slavljenju podaril skromno darilo, mu čestital k jubileju in mu zaželel, da bi zdrav in srečen

Herman JANŽE

dočakal 100 let ter pomagal mlajšim z nasveti, saj si je v svojem dolgem življenju nabral dosti izkušenj.

Ivan PAČNIK, po domače Šašelnov oče, bo dopolnil 90 let letos v decembru. Živel je polno in bogato, kljub težkemu delu na svoji strmi zemlji.

Druga svetovna vojna mu ni prizanesla. Na Šašelnovi do-

Ivan PAČNIK

mačiji so večkrat potrkali lačni in premraženi partizani. Domači so jim radi odprli vrata in jim dali hrane. Partizanski bunker je bil v bližini njihove hiše, kjer so se zadrževali "terenci". Ivan Pačnik je bil dober gospodar in med vojno zaupanja vreden sodelavec NOV. Zato sta ga obkrala odbora ZB in RK in tudi njemu izročila skromno darilo ter mu zaželela, da bi skupaj z Janžetom dočakal 100 let.

FRANC JURAČ

Franjo HOVNIK, upokojeni gozdar, je naše gore list. Čeprav živi na Ptuj, se ne šteje za Prleka, pač pa je pristen Korošec, korenina iz Javorja nad Črno. Svoje Koroške in tam živečih ljudi ne bi zamenjal z nikomer in mednje se vedno rad vrača, kajti mlada leta ga vežejo v kraje pod Peco in Uršljo goro.

Po naključju sva se srečala. Beseda je dala besedo in ob prijetnem klepetu mi je povedal mnogo zanimivega:

"Spominjam se besed moje mame Magdalene, ki mi je večkrat pripovedovala, da so me neke septemberske noči pustili cigani na pragu stare lesene košče pri Gotovniku v Javorju. Bil sem nezakonski otrok. Ko sem bil star 13 let, sem šele spoznal očeta, ki je odšel za delom v tujino. Z materjo sva žive-la sama, očetove ljubezni pa nisem bil deležen nikoli. Pozneje se je mati poročila in očim Peter, ki je bil hlapec pri kmetih, pozneje pa gozdni delavec in nazadnje mežiški "knap", je bil za mene zelo dober.

V otroških letih sem bil poln bolh in uši, ponoči pa stenic, ki jih v tistih lesenih bajtah nikoli ni manjkalo. Osnovno šolo sem obiskoval na najvišji šoli v Sloveniji v Javorju, kjer je bila petrazredna šola v eni učilnici pri Mežnarju, kjer je bila hkrati tudi gostilna. Moj učitelj je bil javorski župnik Viternik. Lahko se pohvalim, da mi šola ni delala nobenih težav in še danes sem ponosen, da moje korenine izhajajo iz Javorja, kamor vedno rad zahajam", mi je jel pripovedovati Franjo Hovnik.

Med koroške rudarje

Ko je Franjo dorasel v močnega in zrelega koroškega fantiča, je bil na razpotju. Mati samohranilka ga ni mogla izsolati z dnino pri kmetu. Kar je zaslužila, je bilo le za kruh in za najnujnejše, kar je bilo pač potrebno. "Od Pistotnika v Javorju, kjer smo živeli kot "oferji", smo se odselili v Mežico. Zaposlil sem se v rudniku v Žerjavu, pozneje pa v Mežici. Spomladani leta 1944 sem dobil poziv za vstop v nemško vojsko (Arbeitsdienst), vendar me je tega rešil takratni dr. Adolf Ramšak, ker sem bil preslaboten. Po nekaj mesecih pa so me pozivali v Hitlerjevo vojsko, vendar sem raje odšel v partizane skupaj

V svojih delovnih letih je rad hodil v naravo. Posnetek je s slapa Rinka.

z Juničarjevim Vestrom pod Uršljo goro, kjer so nas že po petih dneh Nemci napadli in Vestra ujeli in ga poslali v Dachau, od koder se je srečno vrnil, a je žal, letos umrl. Dobro se spominjam mojih partizanskih dni, ko so nam mnogi rekli, da smo gošarji. Mnogokrat je bila naša "postelja" pod košato smreko, pa tudi v snegu. Gozd nam je dajal zaščito, z vejami smrek smo si delali postelje. Tudi očim Peter je bil gozdni delavec in že tedaj sem vžljubil bučanje pa tudi tišine gozdov, šelestenje listja, žvrgolenje ptičev, skovikanje sov in prelep je bil pogled na gozdno divjad, posebno pa na kakšno lisico in veverico, ki je meni najlepša žival."

Pot med gozdarje

Koroški gozdovi, med katerimi se je rodil Franjo Hovnik, so mu bili

vedno pri srcu.

Ko je odslužil svoj redni vojaški rok v takratni jugoslovanski vojski, ga je želja peljala med gozdarje. "Po odsluženju vojaščini sem se zaposlil v tedanjem okraju v Slovenj Gradcu, vendar mi tu služba ni bila všeč, pa sem si zaposlitev našel v ravenški železarni. Tu pa je končno padla odločitev, da se bom usposobil za gozdarja. Dobil sem štipendijo ter odšel v gozdarsko šolo v Idrijo. Po končani šoli sem se zaposlil pri gozdni upravi v Šoštanju in kot revirni vodja sem dobil revir Ravne - Zavadnje. Potem pa sem bil premeščen na področje gozdne uprave Mislinja, kjer so mi v takratni kmetijski zadruzi v Dolici dodelili revir Tolsti vrh - Kozjak in še danes se živo spominjam dobrosrčnih kmetov Kozjaka Ramšakovih, Hrustelovih, Podjavorškovih, Krejanovih, Hofo-

vih, pa na Tolstem vrhu in delu Pa-ke Ošlakovih, Zlodejevih, Požegovih, Kuzmanovih, Kanovnikovih, Pačnikovih in še mnogih drugih, ki so bili dobrosrčni in je bilo z njimi delo izredno lepo in zanimivo. Ker je po navadi skoraj vsak gozdar tudi lovec, jaz to nisem bil in dobro se spominjam, kako me je takratni upravnik kmetijske zadruge v Dolici, danes že pokojni Štefan Lušnic, želel včlaniti v njihovo lovsko družino, vendar sem se tega branil, ker pač nisem imel denarja za nakup puške, saj sem se tisti čas ravno poročil, po drugi strani pa nisem imel srca za ubijanje divjadi. Lepi spomini me vežejo na te kraje pod Pohorjem in še danes se rad spominjam ljudi Kozjaka in Tolstega vrha, s katerimi sem delal in jim pomagal pri gospodarjenju v gozdovih", pravi Franjo Hovnik.

Iz Koroške v Prlekijo

Potem, ko se je Franjo Hovniku rodil prvi sin, se je odločil, da se bo preselil v Ptuj. Tu so mu ponudili službo in stanovanje. "Na ptujskem območju se je moje delo v gozdarstvu precej spremenilo. Tu ni bilo tistih gozdov, kot so na Koroškem in kmetje v Halozah imajo le manjše komplekse gozdov in ti gozdovi so premočno eksploatirani in je bilo škoda vsakega drevesa odkazati za posek. Pa vendar sem se tudi v novem okolju nekako vživel, čeprav me spomini vedno vlečejo nazaj na Koroško. Na Ptuj sem se tudi spoznal in bili smo dobri prijatelji z Matevžem Kosom iz Tople, pa s Francem Plesnikom izpod Uršlje gore, toda žal sta oba danes že pokojna. Pogrešam ju, kajti čeprav Ptuj geografsko ni tako oddaljen od Koroške, se človek še kako rad pogovarja z rojakom, s katerim si mlada leta preživljal v svojem rojstnem kraju.

Čeprav sem že nekaj let v "penziji", se vedno rad vračam na Koroško, posebno pa v Javorje, kjer je stekla moja zibelka in presrečen sem, ko sem med starimi prijatelji pod nederji Pece in Uršlje gore in v tišini in miru javorskih gozdov. Z vsem srcem sem in bom ostal prijatelj Koroške..."

2 ZLATI POROKI

Pol stoletja skupnega zakonskega življenja je lep in častitljiv družinski dogodek, ki ga dočakajo le redki zakonski pari. Poleg vseh praznikov je gotovo to najlepši družinski praznik, ko se okrog zlatoporočencev zberejo otroci, vnuki, pravnuki, sosede in številni prijatelji.

FRANC JURAČ

BERTA IN FRANC GAMS

Bilo je 22. novembra leta 1947, ko sta stopila pred matičarja in pozneje pred oltar Berta in Franc GAMS, po domače Lenartova iz Šmartna pri Slovenj Gradcu in si obljubila zvestobo zakonskega življenja. Danes se ob tem zlatem jubileju rada spominjata težko prehojene življenske poti in vesela sta, da sta jo dočakala v krogu svojih petih otrok in enajstih vnukov. Vseskozi ju je spremljalo trdo in težko kmečko delo, saj je jubilar Franc prevzel posestvo od svojih staršev leta 1947. Časi pred 50 leti so bili na kmetiji zelo težki, še zlasti takrat, ko je bila obvezna oddaja. Dodatni zaslužek je Lenartov oče iskal v prevozništvu s konji. Dolga leta je fural les iz planin Pohorja pa iz krajev pod Uršljo goro. Vmes pa je opravljal razna kmečka dela s konji na polju. Pri oranju njiv je rad pomagal s konji sosedom, saj je že kot mlad kmečki fant vzljubil konje in konji so mu še danes največje veselje na kmetiji.

Ob svojem težkem in trdem kmečkem delu pa je vedno našel čas za delo v takratnih organizacijah in društvih. Kot 16 leten fant je stopil med gasilce Gasilskega društva Šmartno, katerega član je še danes. Takoj po končani drugi svetovni vojni je bil pri prvih volitvah izvoljen v takratni krajevni odbor Šmartno in opravljal delo tajnika dve mandatni dobi, dve mandatni dobi pa je bil tudi odbornik takratne občinske skupščine Slovenj Gradec, kjer je pomagal reševati probleme krajev in ljudi v Mislinjski dolini. Ob obilici dela je vedno našel čas za razne sestanke, seje in občne zборе in s svojo navzočnostjo veliko doprinesel pri reševanju perečih vsakodnevnih problemov. V veliko oporo in v pomoč pa mu je bila žena Berta, ki je v njegovi odsotnosti delala in vodila kmetijo.

Danes, kljub letom, še vedno rada pomagata sinu Francu na kmetiji, ki jo je prevzel pred dvema letoma. Jubilar Franc je še vedno zaljubljen v svoje konje, ki jih ima v hlevu. Skrbno jih hrani in neguje, kot ustanovni član konjeniškega kluba Slovenj Gradec pa je najbolj vesel, če z njimi lahko jaha v naravi ali pa sodeluje na raznih konjeniških prireditvah ob Jurjevanju na Legnu ali pa na podgorski prireditvi "FURMANI PO CEST PEJAJO".

HELENA IN PAVEL POGOREVC

Na Paki nad Vitanjem pa sta zlato poroko slavila tudi Helena in Pavel Pogorevc, po domače Lušničeva. Tudi njuna življenska zakonska pot ni bila postлана z rožicami, kajti njuna hribovska kmetija, prislonejena v strmine Pohorja je zahtevala pridnost.

Po poroki, 17. novembra leta 1947 sta si lepo uredila družinsko ognjišče, v katerem se jima je rodilo sedem otrok: Pavel, Drago, Anton, Stanko, Ema, Franc in Stefan, vse pa sta vzgojila v pridne in poštene.

Obnovitveni obred civilne poroke je opravil župan občine Vitanje Slavko Krajnc, cerkveni pa mingsinior Vili Gumilar in nečak zlatoporočencev pater Franci Kovše.

Zlatoporočencem

Berti in Francu GAMS

ter Heleni in Pavlu POGOREVC

iskreno čestita uredništvo VIHARNIKA z željo, da bi srečni in zdravi dočakali železno poroko.

O ZAHVALI IN HVALEŽNOSTI

LEOPOLD KORAT

V času interneta in računalnikov, ko se podirajo mnogi "tabuji", že nastajajo novi. Eden takih je hvaležnost! Mnogi ne znajo z njo nič početi. Večkrat živimo v sodobnem času drug mimo drugega.

Živimo, kot da je vse tako logično in nujno, da nam mora pač vse in vsakdo služiti, saj se za denar vse dobi in vse naredi.

Če pa stvar resno premislimo, bomo videli, da le ni vse tako.

Koliko stvari je človeku darovano, podarjeno: od življenja do zdravja, ljudje okoli nas, mnogi talenti za to ali drugo sposobnost. Prav v zavesti te obdarjenosti vsako leto v cerkvi eno nedeljo v letu, v jeseni, namenimo HVALEŽNOSTI in praznujemo "zahvalno nedeljo".

Letos je bila to druga nedelja v novembru. Na simboličen način smo po naših cerkvah okrasili oltarje. To naj bi v nas vzbudilo pripravljenost, biti hvaležen.

S hvaležnostjo okrašen oltar v župnijski cerkvi Sv. Danijela v Razborju.

Okrašen oltar v župnijski cerkvi Sv. Urha v Podgorju.

ADVENTNO BOŽIČNA ZVEZDA NAD URŠLJO GORO

Spet se bližajo božični prazniki, ki posebej vzpodbujajo hvaležnost in povezanost med ljudmi. V teh dneh se poraja v nas upanje in nas spreminja.

V adventnem času je zvezda večernica še posebej svetla in velika. Mi jo gledamo nad Uršljo goro. Ko se ta preobleče v belo barvo, pravimo: "Zima se bliža!" Takrat so navadno na kmetih postorili še zadnja dela. Pregledali so, ali je vse pripravljeno za zimo: stelja, krma za živino, narezana na slamoreznico, posebna drva, pripravljena za potice in druge dobrote, ki jih za božič ne sme manjkati.

Prav lepo je bilo, ker smo tesno živeli z naravo in se ravnali po običajih naših prednikov in svetnikov, ki so nam bili nekakšni pokazatelji letnih časov. Npr. sv. Uršlja je vse kleti pometla, da smo lahko pospravili nove pridelke, nato je skozi okna pokukal sv. Luka, če je Uršlja vse prav postorila. Sv. Klemen je že bolj novemberski in je vse zaklenil. In nazadnje je prikimala sv. Katarina, ki ima god 25. novembra. Takrat je navadno že sneg pobelil hribe.

Velikokrat pa je prišla Miklavževa odjuga in kmetje so žalostno rekli: "Miklavžev jug sneg gospodarjem kruh!" Pa tudi mi otroci se tega juga nismo prav nič razveselili, saj nam je vse pokvaril. Ta odjuga ponavadi ni dolgo trajala in Miklavževi mrzli vetrovi so naredili svoje. Zemlja je ponovno zmrznila in Lucija je bila že spet bela.

Kakorkoli, božično adventna zvezda nad Uršljo pa je vedno ista. Zato ohranjajmo doto preteklosti in skušajmo to povezati s sedanjostjo, da bomo vsaj v božično - adventnem času bolj prijateljski in mirni.

Vsem želim lepa doživetja božičnih običajev

VIKTOR LEVOVNIK

1. DECEMBER 1997

OB SVETOVNEM DNEVU AIDS

FRANC IVARTNIK

Prvi december po vsem svetu namenimo eni najhujših bolezni moderne dobe - AIDS. Ta dan naj poveže vse posameznike, skupine, skupnosti in države v koordinirani akciji proti tej bolezni. Ta dan naj izraža razumevanje in solidarnost in prinaša upanje v vse dežele sveta.

Letos je že deseti svetovni dan, posvečen pa je otrokom. Tudi otroci živijo v svetu aidsa; nekateri o njem ne slišijo, nekateri živijo z okuženimi ali bolnimi, nekateri pa so sami bolni. Vsem pa grozi. Več bo obbolelih, več bo med njimi tudi otrok.

Na Koroškem še vlada zatišje, toda to ne pomeni, da smo imuni. Ne zanajmamo se, da se bolezen ne more pojaviti tudi pri nas. Tudi mi se vključimo v obsežno borbo in pomagamo zavezati kugo našega stoletja.

Medicina se sicer trudi, vendar še ni zdravila in ni cepiva. Ostaja pa nam najpreprostejši in najcenejši način, da se bolezen ubranimo - preprečimo okužbo! Pogoj za to je, da poznamo bolezen in poti okužbe. Ne zatiskajmo si oči in ušes pred neprijetno temo, ampak o njej

čimveč govorimo in razmišljajmo! In da bomo uspeli, začnimo takoj in začnimo pri otrocih!

Otrok se zgodaj začne zanimati za bolezn, rojstvo in smrt. O teh pojmi- čuje vsak dan, čuje tudi o aidsu. Z odrasčanjem se njegova radovednost večja, informacij je vedno več (vrstniki, prijatelji, šola, TV, radio, časopisi...), večja pa je tudi možnost, da pride v stik z drogo. Prej ali slej se najdejo tudi prve prilike za seksualne izkušnje.

Posebno težak je čas dozorevanja, čas, ko ima mladostnik nešteto problemov sam s seboj in s šolo. Vse, kar rečemo, se mu zdi neumno in odveč... Vendar še kako rabi našo pomoč, zato bodimo z njim potrpežljivi. Ne trmarimo s svojo avtoriteto, ker sproža le odpor. Uporabimo znanje in argumente. Čimveč se pogovarjamo, tudi o temah, ki niso lahke, posebej o spolnosti. Le tako bomo sodelovali v prevenciji aidsa. Pogovori naj zadovoljijo naravno radovednost, strah pred boleznijo naj spravijo v razumske okvire, kjer ni zanemarjena smrtna posledica, poudarjena pa naj bodo tveganja in možnost, da se bolezen izognemo.

POGOVARJAJMO SE in si zapomnimo:

- AIDS je smrtna bolezen,
- prenaša jo virus HIV,
- okužimo se s spolnim odnosom z okuženo osebo (moškim ali žensko),
- okužimo se z uporabo okužene injekcijske igle (narkomani),
- okužimo se lahko še z uporabo okuženega brivskega pribora in pri nestrokovnem tetoviranju,
- okuži lahko tudi okužena mati svojega otroka - pred in med porodom ter pri dojenju,
- možnost okužbe pri transfuziji upada, saj vsa kri testirajo in sumljivo izločajo.

NE okužimo se:

- če sedimo ob bolniku ali okuženem, se z njim rokujemo ali objemamo,
- pri uporabi telefona, umivalnika, stranišča,
- pri uporabi jedilnega pribora,
- pri plavanju, tuširanju ali preko garderobnih omari.

Če to vemo, se znamo tudi braniti. Poučimo o tem otroka. Pazljivo pos-

lušajmo njegova vprašanja in odgovarjamo preprosto in pošteno. Ne pozabimo, da otroci veliko čujejo in da so nekatere informacije izkrivljene, zato se odgovorom ne izogibajmo.

Prepričajmo mladostnika o naši skrbi in poštenih namelih. Prepovedi ne pomagajo kaj dosti. Tudi pridige o tem, da je še premlad, da bo lahko še vse nadoknadil, večine ne zadovoljijo in to moramo upoštevati. Zato se ne izogibimo pouku. Mladostnik mora vedeti, kaj je kondom, kje se dobi in kako se uporablja, da zmanjša možnost okužbe. Mora vedeti, kakšno dodatno nevarnost nosi s seboj vbrizgavanje mamil. Mora tudi vedeti, da alkohol ob svoji lažni prijetni opojnosti in vsestranskih škodljivostih nosi v sebi še eno nevarnost - da popusti trezna presoja, zamegli um in človek pozabi - ali pa ignorira - neposredne smrtne nevarnosti, med katerimi je tudi AIDS.

Pogovarjamo se o AIDS! Z rdečo pentljo tudi navzven pokažimo, da se zavedamo njegove prisotnosti in da smo aktivni sodelavci v preprečevanju njegovega širjenja.

SLADKORNA BOLEZEN

Mednarodni dan sladkornih bolnikov je bil 14. november.

Ob tej priložnosti je Zveza društev diabetikov Slovenije natisnila letake: "izjavo javnosti" in dejstva o sladkorni bolezni, ki bi jih moral vedeti vsak.

Ker je bolnikov s to boleznijo tudi med nami precej, objavljamo vsebino teh letakov.

IZJAVA ZA JAVNOST

Sladkorna bolezen v svetu strahovito narašča. Za leto 2000 se predvideva, da bo v svetu s spoznano sladkorno boleznijo živelo 175 milijonov ljudi, v Evropi 24 milijonov in v Sloveniji 90.000 ljudi. Ocenjujejo, da je nespoznanih sladkornih bolnikov še enkrat toliko. Predvideva se, da bo velik del aktivnega prebivalstva zbolel za sladkorno boleznijo. Breme zdravstvene in socialne oskrbe bolnikov s sladkorno boleznijo je za vsako državo zelo veliko. Obseg problema močno narašča, posledice tega pa so za družbo lahko nepričakovano boleče. Potrebno je neprestano in intenzivno

preprečevati širjenje bolezni, predvsem pa razvoj njenih posledic pri bolnikih z znano boleznijo. Slednje lahko dosežemo samo s kakovostnim zdravljenjem sladkorne bolezni.

Prav gotovo zdravstvena in socialna oskrba sladkornih bolnikov zahteva velika finančna vlaganja. Vlaganje v preprečevanje je vsekakor cenejše kot pa drago odplačevanje stroškov, povezanih s posledicami sladkorne bolezni. Omejena količina finančnih sredstev zato narekuje prioriteto programov zdravstvene in socialne oskrbe ljudi s sladkorno boleznijo. Država se bo morala zavedati koristi, ki jih zagotavljajo takojšnja vlaganja za preprečevanje in zdravljenje sladkorne bolezni in njenih posledic.

Sladkorna bolezen je lahko dolga leta previdno nenevarna, kar pa traja samo dokler, da se ne pojavijo njene posledice v smislu trajnih okvar. To dejstvo zaveja odločujoče dejavnike v družbi, ker ne čutijo potrebe po zagotavljanju sredstev za obvladovanje tega "nevidnega" problema. Nujno je

torej osveščanje o nujnosti vzpostavljanja in izvajanja načrta za kakovostno zdravstveno in socialno oskrbo bolnikov s sladkorno boleznijo v Sloveniji. Podlaga za načrt so mednarodno sprejeti standardi v obliki npr. saintvincentske deklaracije. Izvajanje tega načrta omogoča boljše kakovost in dolgotrajno življenje sladkornim bolnikom, njihovo lažje in polnopravnejše vključevanje v družbo in, kakor kažejo ekonomski izračuni, tudi dolgoročno zmanjšanje stroškov za zdravljenje posledic sladkorne bolezni in stroškov socialne oskrbe v zvezi z njimi.

Ob 50 letnici diabetološke službe v Sloveniji leta 1995 so strokovnjaki predlagali strokovna izhodišča za kakovostno zdravstveno varstvo bolnikov s sladkorno boleznijo v Sloveniji. Nacionalni načrt zdravstvene in socialne oskrbe sladkornih bolnikov se kljub naporom razvija prepočasi.

PET DEJSTEV O SLADKORNI BOLEZNI, KI BI JIH MORAL VEDETI VSAK:

Kaj je sladkorna bolezen?

Sladkorna bolezen je stanje, ki nastane, ko vaše telo ne izdeluje

dovolj insulina. Brez insulina organizem ne dobi dovolj energije za svoje potrebe iz hrane, ki jo zaužijete.

Je bolezen huda?

Da. Sladkorna bolezen je stanje, ki traja do konca življenja. Brez ustrezne oskrbe lahko pripelje do okvar srca, ledvic, do slepote in amputacije nog.

Ali jo lahko pozdravimo?

Ne. Vendar obstaja učinkovito zdravljenje. Če se naučite dobro voditi svojo bolezen, skrbeti za svoje zdravje in upoštevate nasvete zdravstvenih delavcev, lahko živite polno in zdravo življenje.

Kdo jo lahko dobi?

Vsak, v katerikoli starosti in kjerkoli na svetu. Če je vaša telesna teža prevelika in imate v družini koga s sladkorno boleznijo, je tveganje večje.

Ali morda imam sladkorno bolezen?

Kljub temu, da včasih ni prav očitnih znakov, pa so huda žeja, pogosto uriniranje, utrujenost in hujšanje brez razloga najpogostejši in opozorilni znaki.

• 1939

+1997

SLAVKO VITERNIK " BRDINSKI SLAVČEK "

Na hotuljskem pokopališču pri Sv. Marjeti se je v torek, 18. novembra popoldne zbrala velika množica ljudi: sorodnikov, sosedov, lovcev, znancev, prijateljev in muzikantov, ki so vzeli zadnje slovo od Slavka Viternika z Brdinj.

Slavka smo Hotuljci po domače klicali "Žlosarjev Slavček". Bil je kmet na Brdinjah, lovec, predvsem pa godec - muzikant. Igral je trobento od otroštva do groba. Bil je samouk, nadarjen za glasbo, saj se je spoznal tudi na note.

V življenju ga je marsikaj hudega doletelo. Ko mu je bilo šest let, je izgubil očeta in nato sorazmerno kmalu tudi mater. Odraščal je pri babici, ki ga je imela rada, on pa njo. Sedem let starega je doletela huda nesreča. Pri otroški igri z orožjem je izgubil roko v zapestju. Postal je invalid, kljub temu pa je obvladal in odlično igral trobento.

Nekaj časa je bil še kot otrok pri Kupljenu ovčji pastir. Nekaj časa je bil zaposlen pri Gradisu kot čuvaj, pa ne dolgo, kajti babjca mu je prepustila posestvo. Dobro je gospodaril, obnovil hlev. Žal, se ni poročil in zato najbrž tudi ni zgradil nove hiše, za katero je imel pripravljen ves material.

Živel je sam na svoji domačiji vrh Brdinj. Tesno je bil povezan z naravo, zato ni čudno, da je bil tudi lovec, ki je izredno poznal divjačino. Ni rad streljal divjadi, raje jo je gojil in opazoval.

Slavčevo največje veselje je bila muzika, glasba. Že kot otrok se je učil igrati, najprej na "buči, cugu" za vleko mošta iz soda. Ljudje so se mu smejali in govorili, da nikoli ne bo godec. On pa je trdovratno vztrajal in se učil. Ko mu je Smonkarjev Anzi podaril staro trobento, je šlo lažje. Ko pa si je mnogo pozneje lahko kupil svojo, je postal pravi muzikant, pravi glasbenik.

Leta 1957 je Janez Plohl ustanovil na Ravnah ansambel "Ravenski fužinarji". Povabil je tudi Slavča, ki se je z veseljem odzval. Uspešno so igrali in nastopali na veselicah, proslavah, domačih zabavah, ohceti in drugod. Nastopali so na radiu Ljubljana. Leta 1958 so nastopili v Ljubljani na oddaji "Pokaži kaj znaš". Dosegli so prvo mesto, za kar je imel nemajhne zasluge tudi Slavč. Zaradi igranja, petja in neunjčljive dobre volje, šaljivosti, razgledanosti in zgovornosti so ljudje Žlosarjevega Slavča zelo radi imeli in ga imenovali kar naš "Brdinski Slavček".

Pogrešali ga bomo: sorodniki, sosedje, lovci, kmetje zadružniki, ZB Kotlje, najbolj pa njegova Žlosarjeva domačija vrh Brdinj. Vsi bomo pogrešali glas njegove trobente, s katero je tolikokrat umrlim zaigral "Tišino" za večni mir in počitek. Sedaj pa je mnogo prezgodaj utihnila za vedno.

Rok GORENŠEK

• 1931

+1997

BRIGITA HRIBERNIK

Ko je začelo odpadati listje, se je narava poslavljala od poletnih dni, krajani Kozjega vrha pa smo se poslovili od Brigite HRIBERNIK ali Šusterjeve Gite, kakor smo jo po domače klicali. Pokopali smo jo v ponedeljek, 10. novembra na dravograjskem pokopališču.

Giti je stekla kmečka zibelka 18. 9. 1931 v Sekolovnikovi žagi. Bila je nezakonska hči matere Regine, ki se je potem poročila s Simonom Nagličem, ki je bil Giti dober oče. Tako so v dobrih odnosih živeli v Simonovi bajti.

Že kot dekle je znala vsak čas dobro izkoristiti. Tako je ob paši in šoli še šivala in pletla. To je rada delala do zadnjih dni. Tako je odrasčala in začela je razmišljati o družinskem življenju in izbrala si je Šusterjevega Franca za svojega življenskega soproga. Polnih 35 let sta si delila hude in dobre čase, znala sta vzeti tudi slabo za dobro in tako so bila leta skupnega življenja prekratka.

V družini se jima je rodilo 8 otrok. Vse sta pošteno vzgojila, da so jima bili v ponos, pa tudi nam krajanom. Bili so srečna družina. Lepo so se razumeli med seboj, pa tudi s svojimi najbližjimi.

Toda v družini niso samo srečni dnevi. Pridejo nezgode, težave, nesreče, ne pride samo ena, pride jih več. Tako se je leta 1977 smrtno ponesrečil sin Jožek, leta 1989 je izgubila moža Franca in še žalost leta 1991, ko se je smrtno ponesrečil drugi sin Štefan. In vse težave je znala dobro prenesti, da je lahko nadaljevala svoje delo.

Srečana je bila, ko je leta 1990 posestvo prevzel sin Slavko s svojo izvoljenko. Kljub temu je še zmeraj pomagala pri delu, pazila vnuke, zraven pa pletla, kar je bil njen hobi.

Brigita je imela čut za reveže in popotnike. Po stari koroški navadi je imela za vsakega, ki je prišel k hiši, prijazno besedo, kos kruha, glažek mošta in seveda tudi drugih dobrin ni manjkalo.

Hvala ti Brigita!

Pogrešali jo bodo otroci, prijatelji in sosedje, posebno pa še vnuki, ki jih je imela tako rada. Brigita je zapustila za sabo veliko lepega, kar bo ostalo v njenih najdražjih.

Rupert KRAJNC

V SPOMIN

Tiha bolečina spremlja spomin na lanski predbožični čas, ko si nas 20. decembra 1996 za vedno zapustil, naš dragi mož, oče in dedi

AVGUST STRMČNIK

Težko je izgubiti človeka, ki ti je bil drag, a najtežje se je naučiti živeti brez njega. V naših srcih in spominu si ostal za vedno, a v svojih otrocih in vnukih živiš nprej.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in z lepo mislijo na njega stojite ob njegovem preranem grobu.

V globoki žalosti njegova žena Danica z otroci in vnuki.

KO BODO CVETELE TRAVE

IDA ROBNIK

USODA

Prišla si v park
našega življenja,
usoda, ti, ki ti
ne uide nihče,
in vrgla nas v brezno
neizpolnjenih želja.
Prišla si kakor pomlad
še neizpolnjenih nad.

Kot dim se razblinile
so vse naše želje.
Kakor jutranje megle
poslalo jih sonce je v kot.
Usoda ti kažeš nam pot.
V čolničku življenja
ti nasproti hitimo,
da se v življenju ne izgubimo.

Usoda, ti neusmiljeno
preganjaš naš čas.
Ljubezni na pot
nam nisi dala,
v brezno neizpolnjenih želja
si nas kruto poslala,
po črepinjah življenja
podiš nas in odmerjaš čas.

Kot bel, žameten labod,
kažeš nam pravo pot,
in kličeš, povsod za nami:
Glejte ljudje "usoda"
je pred vami!
Vi ne odločate sami!
Glad in željo ljubezni
"usoda" izpolni.

V zvezdah žari še nebo,
a glej, da vse lepo
minilo ne bo.
Usoda, ti krojiš,
kot krojač,
usodo nam hlač.
Prosimo, kličemo te,
bodi milostna z nami.

Spomini, nazaj še hitijo,
usodi uiti želijo,
sanje usode ne požanjejo,
ona je večna,
Ali tudi srečna?
Odgovora ni,
ga življenje kroji:
eden bolj, drugi manj trpi.

ŽANJICA

S polja vrača se žanjica
od zahajajočega sonca,
ožarjena so njena lica,
glavo krasi ji kita
v venček spleta,
srp drži, žuljava desnica.

Za njo ostala njiva je požeta,
vsa ponosna, pusta, saj dala
kruha je za naša lačna usta.
Utrujena stopa žanjica proti vasi,
spoznam te, saj to si ti, mati.

Iz megle spominov, predme si stopila,
ko na dnino si hodila,
da nahranila si naša lačna usta.

Zemlja, ki si jo ljubila,
na tvojem zadnjem domu te pokriva,
obležal je drobni klasek,
ki ga prinesel veter je s požete njive.

O mati, povedali bi ti radi,
da še vedno ljubimo te,
ljubezni tvoje luč
v samotnih sveti nam nočeh.
In z njive kruh je bil najslajši,
ko žela si ga ti - žanjica!

Nekaj pesmi iz zbirke Berte RUPČIČ

Berta RUPČIČ je javnosti predstavila svojo prvo pesniško zbirko 12. novembra letos v slovenjegraški knjižnici.

Bralci Viharnika ste lahko prebirali njene pesmi že prej, v zadnjih izdajah ob temah: kruh, kozolec.

Sama je napisala v uvodu, da je pesnila že v otroštvu, v letih zakona nekoliko manj in včasih skrivoma, zadnjih deset let pa intenzivno. Svoja dela je včasih predstavila svojem prijateljem. Rada je sama recitirala svoje pesmi in tako na nek način izpolnjevala željo po igranju.

Svojo pesniško zbirko je Berta Rupčič razvrstila v tri kikle: Ko trava cveti, Moj mali svet in Spotoma. Opisuje preteklost, nežna in globoka čustva do svoje matere, svojega doma in domačega kraja. Iz nekaterih pesmi veje upanje, ljubezen, spet iz drugih krhkost, minevanje, brezmočnost. Naravno zelo ljubi in jo v svojih pesmih pogosto opisuje in opeva njene lepote.

Na predstavitev sta prišla tudi direktor založbe Drumac iz Maribora, ki je zbirko izdala in literat Janez Švajncar, ki je pesniški zbirki napisal spremno besedo. Pisateljico in njene pesmi je občinstvu predstavil Alojz Pikalo.

ČLOVEK

Ni nikoli prestar,
da bi ne govoril
laži
in nikoli premlad,
da ne bi spoznal,
da tudi tu in tam
resnica boli.

20 LET OKTETA LESNA

IDA ROBNIK

Osem fantov iz Slovenj Gradca se je pred dvajsetimi leti odločilo, da bodo začeli prepevati organizirano kot oktet. Bili so prijatelji iz gimnazijskih let in "stari pevski mački", kot so sami zapisali v Almanahu, ki je izšel ob njihovem jubileju letos.

Prva štiri leta so prepevali pod imenom Korotan. Kar precej so nastopali. Kmalu občinski kulturni denar ni zadoščal za njihove potrebe, zato so leta 1980 našli sponzorja Lesno in se tudi preimenovali v oktet Lesna.

Tako so postali tudi člani zbora Lesarjev Slovenije, s katerim so leta 1981 zmagali na radijskem tekmovanju Radia Slovenija v kategoriji moških zborov.

S tem zborom so dosegli še več nagrad in priznanj ter skupaj s pihalnim orkestrom ljubljanskega armadnega območja posneli ploščo "Na svoji zemlji". Sodelovali so tudi z drugimi okteti in pevskimi skupinami.

Oktet Lesna je dejansko poskrbel za ohranitev pevskega izročila, saj je posnel veliko pesmi v studiu RTV Ljubljana in na radiu Maribor. Leta 1990 je posnel prvo avdio kaseto, 1992 video kaseto z naslovom "Pesem o Koroški, Koroška v pesmi", nazadnje letos 1997 pa CD ploščo.

Leta 1994 so prejeli Bernekerjevo nagrado, ki je najvišje priznanje občine Slovenj Gradec za kulturne dosežke.

Koroške ljudske pesmi so osrednji spored okteta Lesna, ki so jih predvsem v drugem desetletju delovanja ponesli v svet.

Peli so v 20 državah sveta: od Norveške do Grčije, od Irske do Rusije, v Ameriki in nazadnje letos v Avstraliji.

Seveda pa so veliko nastopali tudi doma po Sloveniji.

Ob proslavi svojega jubileja v novembru letos so peli pred nabito polno športno dvorano v Slovenj Gradcu.

Njegovi gostje so javno komentirali, da kaj takega še niso doživeli.

Oktetovci so tudi veliki prijatelji našega predsednika. Ob ponovni izvolitvi so ga presenetili s svojo pesmijo v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Ni veliko pevskih skupin, ki bi

tako dolgo prepevale v skoraj isti sestavi.

Člane okteta Lesna veže pristno prijateljstvo in velika ljubezen do petja. Upajmo, da še dolgo, da nas bodo s pesmijo razveseljevali še naslednje desetletje.

Vir: almanah Oktet Lesna 1997

1. Člani okteta LESNA od leve proti desni:

Brane DOLINŠEK,
Tone GAŠPER,
Matjaž ZANOŠKAR,
Božo ZEMLIČ,
Karli PRUŠ,
Sašo DOLINŠEK,
Adi PRIMOŽIČ,
Franjo MURKO.

2. V Sidneyu 1977

Smrekovško pogorje se razprostira v dolžini 15 km od vzhoda proti zahodu južnega dela Mežiške doline. Od daleč gledan Smrekovec se zdi kot podolgovata, zaobljena z gozdom porasla kamnita gmota. Če pa se Smrekovcu približaš ali celo dolga leta živiš pod 1684 m visokim vulkanskim Kamnom (najvišji vrh Smrekovca), spoznaš, da je Smrekovec v celoti ekološko, naravovarstveno in kulturno pester del Mežiške doline in razgibanega slovenskega prostora. Pogorje Smrekovec je edini ekološki sistem na anderitni geološki podlagi. Kljub sto in več letni prisotnosti človeka na strmih smrekovških pobočjih (pašniki na južnem pobočju, frate in goloseki v preteklosti itd.), ostaja Smrekovec s posameznimi ostanki prvotnega mešanega gozda bukve, smreke in jelke sonaravno uravnotežena gozdnata krajina v zgornji Mežiški dolini, ki je močno onesnažena zaradi plina.

Pestro smrekovško pogorje pa je v največji meri izoblikovala narava s surovo gorsko klimo in ostalimi naravnimi procesi. Zato se je tu ohranilo še del prvobitnega živalskega (divji petelin, ruševac) in rastlinskega sveta (naravno rastoča bora cemprina). Pod vznožjem smrekovškega masiva pa so si izoblikovali skozi stoletja svoj življenjski prostor v obliki celka številni kmečki rodovi.

Tudi sam poskušam spoznavati pester smrekovski prostor, zato se zelo rad povzpnem na sam greben, kjer čas še počasi hiti. Dreve je tu ozko krošnjato, zelo vejnato in nizko. Surova klima ne dopušča hitre rasti. Varovalna vloga gozda ima na grebenu Smrekovca velik pomen. Veliko je tu podrtic zaradi orkanskih sunkov vetra ali obilo snega, lahko pa tudi žleda.

Po vrhu Smrekovca sem hodil tudi 3. novembra letos, ko je prišlo do nenadne spremembe vremena. Vlažni južni vetrovi so se okoli opoldne stepli s hladnim zrakom. Ob močnem vetru je med Travnikom in Kamnom hitro nastajalo ivje. Pričela se je zimska predigra, ki me je navdušila, da sem segel po fotoaparatu in posnel enkratne in redko ponovljive prizore igre narave in vetra. Ob pogledu na barvne posnetke uživam še danes. Morda ste si ob pogledu na njih pričarali to divjo lepoto Smrekovca tudi vi.

**Na fotografijah
od zgoraj navzdol:**

Prihod zime na vrhu Smrekovca.

Vetrovom se obranijo le najmočnejši.

**V varstvu starega drevesa je zraslo novo
življenje.**

Oblečeni v ivju.

**avtor teme:
Gorazd MLINŠEK**

PREDZIMSKA IGRA NA SMREKOVVCU

Študijska knjižnica
 DZ 05
 VIHARNIK
 1997

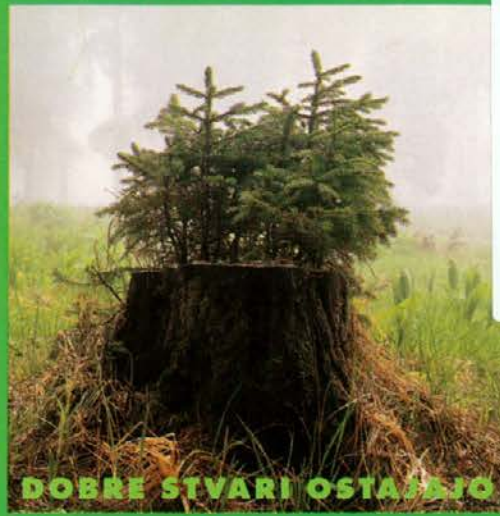
KOROSKA OSREDNJA
 KNJIŽNICA
 RAVNE

070.489(497.12 Slovenj Gradec

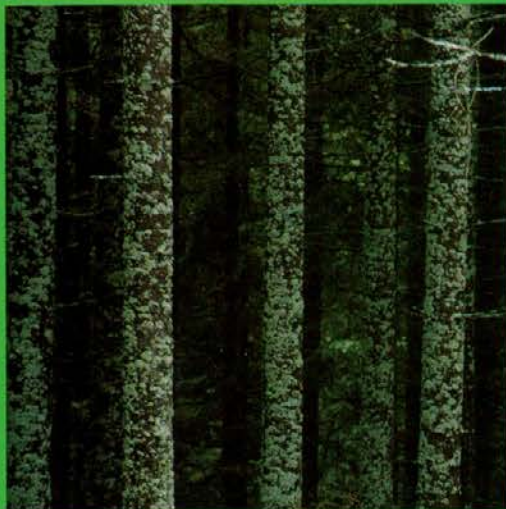
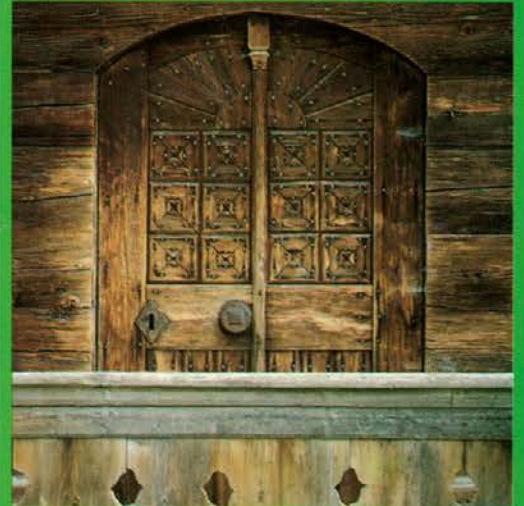
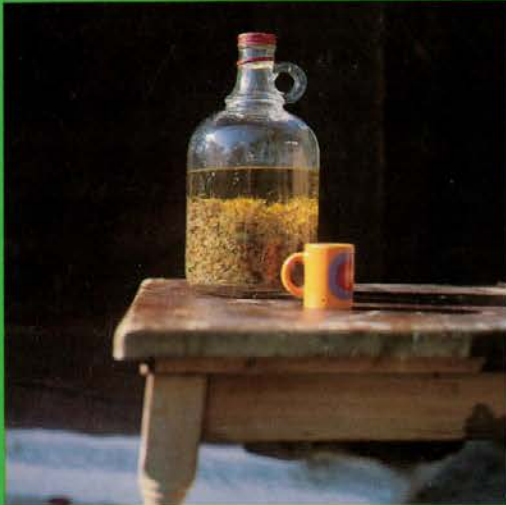

3005671

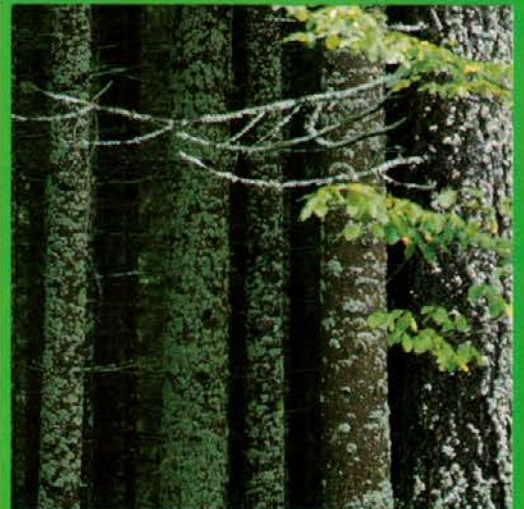
COBISS

DOBRE STVARI OSTANEJO

NAJ NAM OSTANEJO
 LEPI SPOMINI
 NA LETO, KI ODHAJA.
 NAJ NAM NOVO LETO
 PRINESE
 ZDRAVJA, SREČE IN SMEHA.

Avtorica teme: Marlena Humek, avtorja fotografije: Peter Vernik in Marlena Humek